

Bank Spółdzielczy
w Jastrzębiu Zdroju

rok założenia 1897

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI BANKU SPÓŁDZIELCZEGO W JASTRZĘBIU ZDROJU ZA 2019 ROK

Signed by /
Podpisano przez:

Krzysztof
Rodziewicz

Date / Data: 2020-
05-21 13:55

Signed by /
Podpisano przez:

Gabriela Bury

Date / Data:
2020-05-21 13:54

Signed by /
Podpisano przez:

Natasza Kiwic

Date / Data:
2020-05-21 13:52

Signed by /
Podpisano przez:

Izabela Ochojska

Date / Data:
2020-05-21 13:50

Spis treści:

- I. Stan prawny i władze Banku
 1. Podstawa prawna działania
 2. Dane ogólne o Banku
 3. Władze Banku
 - ❖ Zarząd
 - ❖ Rada Nadzorcza
 - ❖ Zebranie Przedstawicieli
- II. Charakterystyka działalności Banku (rynek, produkty, umowy)
 1. Otoczenie makroekonomiczne
 2. Opis branży i przedmiot działalności Banku
 - 2.1. Podstawowe obszary działalności Banku
 - ❖ Działalność depozytowa
 - ❖ Działalność kredytowa
 - ❖ Optymalizacja sieci placówek
 - ❖ Działalność marketingowa
 3. Informacje o umowach znaczących dla działalności Banku
 - 3.1. Umowy ubezpieczenia
 - 3.2. Umowy Zrzeszenia, IPS
 - 3.3. Umowa Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS
 4. Czynniki zewnętrzne i konkurencja
- III. Zasoby jednostki
 1. Zasoby kadrowe
 2. Ocena Pracowników – Przegląd Kadrowy
 3. Szkolenia Pracowników
 4. Motywowanie Pracowników
- IV. Informacje na temat posiadanych własnych udziałów/akcji
- V. Informacja w zakresie instrumentów finansowych
 1. Klasyfikacja instrumentów finansowych
 2. Zarządzanie ryzykiem w Banku (cele i metody)
 - Ryzyko kredytowe
 - Ryzyko płynności
 - Ryzyko rynkowe – ryzyko walutowe
 - Ryzyko stopy procentowej
 - Ryzyko operacyjne
 - Ryzyko trudnomierzalne
 - Ryzyko braku zgodności
- VI. Sytuacja finansowa Banku oraz ocena uzyskiwanych efektów (w tym analiza wskaźników) w 2019 roku.
 1. Analiza wskaźnikowa (za ostatnie 2 lata)
 2. Sytuacja majątkowo – kapitałowa
 3. Informacje o zaciągniętych przez Bank kredytach, umowach pożyczek, z uwzględnieniem terminów ich wymagalności oraz o udzielonych poręczeniach i gwarancjach w 2019 roku

4. Informacje o udzielonych przez Bank podmiotom finansowym (przez Bank innym Bankom, przez Bank ubezpieczycielowi) kredytach i pożyczkach z uwzględnieniem terminów ich wymagalności, a także udzielonych poręczeniach i gwarancjach
5. Objaśnienie różnic pomiędzy uzyskanymi wynikami finansowymi a wcześniej zatwierdzonym planem finansowym, jeżeli co najmniej jedna z pozycji składających się na wynik finansowy różni się w znacznym stopniu w stosunku do pozycji z planu finansowego
- VII. Informacje o zmianach w powiązaniach organizacyjnych lub kapitałowych z innymi podmiotami
 - Powiązania kapitałowe
- VIII. Istotne zdarzenia wpływające na sytuację jednostki jakie wystąpiły po dniu bilansowym, ale przed zatwierdzeniem sprawozdania finansowego (WPN)
- IX. Informacja na temat tego czy jednostka powoduje lub nie powoduje istotnego zagrożenia dla funkcjonowania środowiska naturalnego
- X. Perspektywy rozwoju i plany na przyszłość
 - Rachunek zysków i strat wg Wewnętrznego Planu Naprawy na przyszły rok
 - Wybrane dane wg Wewnętrznego Planu Naprawy na przyszły rok
 - Wybrane wskaźniki wg Planu Finansowego na przyszły rok
- XI. Ład korporacyjny
- XII. Zakończenie

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI BANKU SPÓŁDZIELCZEGO W JASTRZĘBIU ZDROJU ZA 2019 ROK

Zarząd Banku Spółdzielczego w Jastrzębiu Zdroju stosownie do wymogów art. 45 ust. 4 w korespondencji z art. 49 ust. 1 Ustawy o rachunkowości z dnia 29 września 1994 roku (DZ.U. z 2016r. poz. 1047 j.t. z późniejszymi zmianami) przedkłada Sprawozdanie z Działalności Banku Spółdzielczego w Jastrzębiu Zdroju w roku obrachunkowym 2019.

I. Stan prawny i władze Banku

1. Podstawa prawna działania

Bank Spółdzielczy w Jastrzębiu Zdroju jest spółdzielnią prowadzącą samodzielnie i samorządnie swoją działalność na podstawie obowiązujących przepisów prawa, a w szczególności:

- 1) Ustawy z dnia 7 grudnia 2000r. o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu się i bankach zrzeszających, zwanej dalej: „Ustawą”,
- 2) Ustawy z dnia 29 sierpnia 1997r. - Prawo bankowe, zwanej dalej: „Prawem bankowym”,
- 3) Ustawy z dnia 16 września 1982r. - Prawo spółdzielcze, zwanej dalej: „Prawem spółdzielczym”,
- 4) Ustawy z dnia 29 września 1994r. o rachunkowości, zwanej dalej: „Ustawą o rachunkowości”,
- 5) Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych, zwanego dalej: „Rozporządzeniem 575/2013”, a także na podstawie Statutu Banku.

Przedmiotem działania Banku zgodnie ze Statutem są następujące czynności bankowe:

- 1) przyjmowanie wkładów pieniężnych płatnych na żądanie lub z nadejściem oznaczonego terminu oraz prowadzenie rachunków tych wkładów,
- 2) prowadzenie innych rachunków bankowych,
- 3) udzielanie kredytów,
- 4) udzielanie i potwierdzanie gwarancji bankowych, emitowanie bankowych papierów wartościowych,
- 5) przeprowadzanie bankowych rozliczeń pieniężnych,

- 6) udzielanie pożyczek pieniężnych,
- 7) operacje czekowe i wekslowe,
- 8) wydawanie kart płatniczych oraz wykonywanie operacji przy ich użyciu,
- 9) nabywanie i zbywanie wierzytelności pieniężnych,
- 10) przechowywanie przedmiotów i papierów wartościowych oraz udostępnianie skrytek sejfowych,
- 11) udzielanie i potwierdzanie poręczeń,
- 12) prowadzenie skupu i sprzedaży wartości dewizowych,
- 13) pośredniczenie w dokonywaniu przekazów pieniężnych oraz rozliczeń w obrocie dewizowym - przekazy pieniężne dokonywane są za pośrednictwem Banku Zrzeszającego.

Czynności bankowe, o których mowa w pkt. 3, 4, 6 i 11, Bank Spółdzielczy może wykonywać z osobami fizycznymi zamieszkującymi lub prowadzącymi przedsiębiorstwo na terenie działania Banku lub z osobami prawnymi i jednostkami organizacyjnymi nieposiadającymi osobowości prawnej, a posiadającymi zdolność prawną, mającymi siedzibę lub jednostki organizacyjne na terenie działania Banku. Czynności bankowe, o których mowa w pkt. 4 i 11 Bank Spółdzielczy może wykonywać w zakresie i trybie uzgodnionym z Bankiem Zrzeszającym.

Bank wykonuje również następujące czynności:

- dokonuje obrotu papierami wartościowymi, w tym zakupuje obligacje skarbowe, bony pieniężne oraz obligacje komunalne,
- dokonuje, na warunkach uzgodnionych z dłużnikiem, zamiany wierzytelności na składniki majątku dłużnika,
- nabywa i zbywa nieruchomości,
- świadczy usługi konsultacyjno-doradcze w sprawach finansowych,
- świadczy usługi finansowe w zakresie pośrednictwa przy zawieraniu umów ubezpieczeniowych, pośrednictwa w zbywaniu i odkupywaniu uczestnictwa funduszy inwestycyjnych,
- przyjmuje i przekazuje drogą elektroniczną wnioski o pomoc państwa w wychowaniu dzieci.

Ponadto Bank prowadzi działalność społeczną i oświatowo - kulturalną na rzecz swoich członków i ich środowiska.

2. Dane ogólne o Banku

Siedzibą Banku jest Centrala znajdująca się w Jastrzębiu-Zdroju przy ul. 1 Maja 10. Bank działa na obszarze województwa śląskiego i na dzień sprawozdawczy posiadał sieć 25 placówek oraz Centralę. Według stanu na dzień 31.12.2019r. Bank posiadał następujące placówki:

Centrala: 44-330 Jastrzębie-Zdrój ul. 1 Maja 10

Oddziały: 44-325 Mszana ul. 1 Maja 81

Punkty Kasowe:

- **44-335 Jastrzębie-Zdrój ul. Warszawska 1**
- **44-335 Jastrzębie-Zdrój ul. Warmińska 2 B**
- **44-335 Jastrzębie-Zdrój ul. H. Marusarzówny paw. 21**
- **44-268 Jastrzębie-Zdrój ul. Wielkopolska 5A**
- **44-335 Jastrzębie-Zdrój Al. J. Piłsudskiego 60**
- **44-268 Jastrzębie-Szeroka ul. Powstańców Śl. 82**
- **44-335 Jastrzębie-Zdrój ul. Turystyczna 36**
- **44-335 Jastrzębie-Zdrój ul. Rybnicka 11**
- **44-334 Jastrzębie-Zdrój ul. Niepodległości 178**
- **43-300 Bielsko-Biała ul. M. Michałowicza 22**
- **44-293 Gaszowice ul. Rydułtowska 1**
- **44-340 Godów ul. 1 Maja 53**
- **43-417 Kaczyce ul. J. III Sobieskiego 4**
- **34-325 Łodygowice ul. Żywiecka 77**
- **44-323 Połomia ul. Centralna 93**
- **44-370 Pszów ul. Pszowska 530**
- **44-310 Radlin ul. J. Rymera 15**
- **41-706 Ruda Śląska ul. Kłodnicka 97**
- **44-253 Rybnik Boguszowice Os. Południe 37**
- **44-348 Skrzyszów ul. Powstańców Śl. 11**
- **44-266 Świerklany ul. Boryńska 2**
- **44-300 Wodzisław Śląski ul. Jastrzębska 76**
- **43-410 Zebrzydowice ul. Ks. A. Janusza 6**
- **34-300 Żywiec ul. Jana 18**

Bank jest wpisany do rejestru handlowego prowadzonego przez Sąd Rejonowy w Gliwicach, X Wydział Gospodarczy KRS, pod numerem KRS 0000100602.

Bank jest zrzeszony w ramach Umowy Zrzeszenia z Bankiem Polskiej Spółdzielczości S.A. od 2002r. W czerwcu 2016r. Zebranie Przedstawicieli Banku Spółdzielczego w Jastrzębiu Zdroju podjęło stosowną uchwałę o woli przystąpienia do Spółdzielni Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS.

Dnia 07 grudnia 2018r. Bank Spółdzielczy w Jastrzębiu Zdroju podpisał Umowę ze Spółdzielnią Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS.

Bank posiada numer statystyczny REGON: 000496981.

Bank Spółdzielczy w Jastrzębiu Zdroju na podstawie art. 111a ustawy Prawo bankowe informuje, iż:

- 1) nie prowadzi działalności na terenie państw członkowskich i państw trzecich oraz nie posiada podmiotów zależnych i nie sporządza informacji na zasadzie skonsolidowanej w rozumieniu art. 4 ust. 1 pkt. 48 rozporządzenia nr 575/2013 za dany rok obrotowy,
- 2) wynik finansowy netto na koniec 2019 roku w kwocie 3.300 tys. zł przy średnim poziomie aktywów wynoszącym 671.766 tys. zł przełożył się na uzyskanie wskaźnika **ROA netto**¹ na poziomie **0,49 %**,
- 3) nie zawarł umowy, o której mowa w art. 141t *umowa wsparcia finansowego* ust. 1 oraz nie działa w jednym z holdingów, o których mowa w art. 141f *nadzór skonsolidowany* ust. 1.

3. Władze Banku

❖ Zarząd

Zarząd Banku – zgodnie ze Statutem – prowadzi sprawy Banku i reprezentuje go na zewnątrz.

Prezes Zarządu kieruje bieżącą działalnością oraz pełni nadzór nad całością funkcjonowania Banku.

W okresie od dnia 01.01.2019r. do dnia 31.12.2019r. Zarząd pracował w składzie:

Izabela Ochojska	p.o. Prezesa Zarządu - Pion Kierowania Bankiem,
Gabriela Bury	Wiceprezes Zarządu - Pion Windykacji i Restrukturyzacji,
Natasza Kiwic	Wiceprezes Zarządu - Pion Księgowo-Sprawozdawczy,
Krzysztof Rodziewicz	Wiceprezes Zarządu - Pion Handlowy.

W roku bieżącym dokonano jednej zmiany Regulaminu Organizacyjnego oraz struktury organizacyjnej, będącej załącznikiem do Regulaminu Organizacyjnego (Uchwała Zarządu Banku nr 40/2019 z dnia 29-01-2019r.):

- Uchwałą Rady Nadzorczej nr 04/01/2019 z dnia 31.01.2019r. zatwierdzono Regulamin Organizacyjny Banku Spółdzielczego w Jastrzębiu Zdroju oraz strukturę organizacyjną. Tym samym odwołano poprzednią Uchwałę Rady Nadzorczej nr 25/12/2018 z dnia 21.12.2018r.

Zarząd Banku w roku sprawozdawczym odbył 129 protokołowanych posiedzeń Zarządu, w toku których podejmował Uchwały związane z funkcjonowaniem Banku.

W roku 2019 Bank zawarł 1563 umów kredytowych na łączną kwotę 128 097 tys. zł. W Centrali Banku zawarto łącznie 368 umów kredytowych na łączną kwotę 107 756 tys. zł. Kredyty te to 115 umów o wartości 96 218 tys. zł zawartych z klientami instytucjonalnymi i 253 umowy zawarte

¹Rentowność aktywów netto (ROA netto) - iloraz zysku netto i średnich aktywów ogółem w danym okresie.

z klientami na cele nie związane z działalnością gospodarczą czy rolniczą o wartości 11 538 tys. zł.
Oddziały i Punkty Kasowe zawarły 1 195 umów o wartości 20 341 tys. zł.

Ponadto Uchwały Zarządu dotyczyły:

- administracji bezpieczeństwem informatycznym,
- projektowania planu finansowego, zadań rynkowych i prognoz rozwoju,
- Planu Naprawy Banku Spółdzielczego w Jastrzębiu Zdroju i jego aktualizacji,
- Planu ochrony kapitału Banku Spółdzielczego w Jastrzębiu Zdroju i jego aktualizacji,
- aktualizacji polityk zarządzania wybranymi obszarami,
- zatwierdzenia nowych instrukcji i regulaminów oraz zmian do istniejących procedur,
- spraw członkowskich,
- modyfikacji oferty produktów kredytowych i depozytowych oraz innych usług bankowych,
- zmiany oprocentowania depozytów i kredytów,
- zmian w tabeli opłat i prowizji,
- zarządzania ryzykami bankowymi.

Zarząd uczestniczył we wszystkich posiedzeniach Rady Nadzorczej.

❖ Rada Nadzorcza

Rada Nadzorcza jest statutowym organem Banku Spółdzielczego w Jastrzębiu Zdroju sprawującym kontrolę i nadzór nad działalnością Banku Spółdzielczego w Jastrzębiu Zdroju. Do szczególnych obowiązków Rady należy powoływanie i odwoływanie członków Zarządu Banku, opiniowanie wszelkich wniosków i spraw wymagających uchwały Zebrania Przedstawicieli, wybór biegłego rewidenta badającego sprawozdanie finansowe, zatwierdzanie rocznych planów finansowo – gospodarczych i wieloletnich programów rozwoju Banku, zatwierdzanie regulaminu organizacyjnego Banku i regulaminu działania Zarządu Banku.

Na podstawie Uchwały nr 14/2018 z dnia 22 czerwca 2018 roku Zebrania Przedstawicieli Banku Spółdzielczego w Jastrzębiu Zdroju, powołana została 10 osobowa Rada Nadzorcza Banku na kadencję 2018 – 2022. Skład Rady Nadzorczej Banku był następujący:

Paweł Gajdzik	<i>Przewodniczący</i>
Marian Jarosz	<i>Zastępca Przewodniczącego</i>
Dorota Piekarska	<i>Sekretarz</i>
Tadeusz Sławik	<i>Członek Prezydium</i>
Halina Krajewska	<i>Członek Rady Nadzorczej</i>
Jacek Jeleń	<i>Członek Rady Nadzorczej</i>
Zbigniew Klimek	<i>Członek Rady Nadzorczej</i>

Ludwik Piechaczek	<i>Członek Rady Nadzorczej</i>
Roman Żbel	<i>Członek Rady Nadzorczej</i>
Roman Jakubowski	<i>Członek Rady Nadzorczej</i>

W dniu 14.05.2019r. Pan Paweł Gajdzik złożył rezygnację z funkcji Członka Rady Nadzorczej Banku Spółdzielczego w Jastrzębiu Zdroju, a tym samym z funkcji Przewodniczącego Rady Nadzorczej, jaką pełnił w kadencji Rady Nadzorczej w latach 2018 – 2021. Zgodnie z zapisem §19 punkt 6 zdanie 2 Statutu Banku Spółdzielczego w Jastrzębiu Zdroju Mandat członka Rady Nadzorczej w przypadku określonym w ust. 5 pkt. 2 - wygaś po upływie 3 miesięcy.

W dniu 03 września 2019 roku na podstawie Uchwały nr 49 / 09/ 2019 oraz Uchwały nr 50 / 09/ 2019 Rada Nadzorcza Banku Spółdzielczego w Jastrzębiu Zdroju, dokonała wyboru Przewodniczącego Rady Nadzorczej Banku Spółdzielczego w Jastrzębiu Zdroju oraz Zastępcy Przewodniczącego Rady Nadzorczej Banku Spółdzielczego w Jastrzębiu Zdroju.

W dniu 26 września 2019 roku zmarł Pan Ludwik Piechaczek – wieloletni Członek Rady Nadzorczej.

W związku z powyższym od 27 września 2019 roku Rada Nadzorcza Banku działa w 8 osobowym składzie:

Marian Jarosz	<i>Przewodniczący</i>
Jacek Jeleń	<i>Zastępca Przewodniczącego</i>
Dorota Piekarska	<i>Sekretarz</i>
Tadeusz Sławik	<i>Członek Prezydium</i>
Roman Jakubowski	<i>Członek Rady Nadzorczej</i>
Zbigniew Klimek	<i>Członek Rady Nadzorczej</i>
Halina Krajewska	<i>Członek Rady Nadzorczej</i>
Roman Żbel	<i>Członek Rady Nadzorczej</i>

W Banku funkcjonuje Komitet Audytu.

Na podstawie art.128 ust.1 oraz art.129 ust. 6 ustawy o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym z dnia 11.05.2017r. (Dz.U. z 2017r., poz. 1089) oraz § 29 ust.1 pkt. 4 Statutu Banku Spółdzielczego w Jastrzębiu Zdroju, po przeprowadzeniu oceny spełnienia wymogów formalnych, powołany został przez Radę Nadzorczą Banku Spółdzielczego w Jastrzębiu Zdroju na mocy: Uchwały 05/06/2018 z dnia 22 czerwca 2018 roku, Uchwały 06/06/2018 z dnia 22 czerwca 2018 roku, Uchwały 07/06/2018 z dnia 22 czerwca 2018 roku, Komitet Audytu w składzie:

Marian Jarosz	<i>Przewodniczący Komitetu Audytu</i>
Roman Jakubowski	<i>Członek Komitetu Audytu</i>
Jacek Jeleń	<i>Członek Komitetu Audytu</i>

W dniu 10 października 2019 roku Uchwałą nr 54 / 10/ 2019 Rada Nadzorcza Banku Spółdzielczego w Jastrzębiu Zdroju przyjęła rezygnację i odwołała Pana Mariana Jarosza z funkcji Przewodniczącego oraz ze składu Komitetu Audytu Banku Spółdzielczego w Jastrzębiu Zdroju.

Uchwałą nr 55 / 10 / 2019 Rady Nadzorczej Banku Spółdzielczego w Jastrzębiu Zdroju z dnia 10 października 2019 roku uzupełniony został skład Komitetu Audytu przez powołanie Członka Komitetu Audytu Banku Spółdzielczego w Jastrzębiu Zdroju do pełnienia funkcji Członka Komitetu Audytu Banku Spółdzielczego w Jastrzębiu Zdroju w osobie Pana Tadeusza Sławika.

Od dnia 10 października 2019 roku skład Komitetu Audytu jest następujący:

Roman Jakubowski	<i>Przewodniczący Komitetu Audytu</i>
Jacek Jeleń	<i>Członek Komitetu Audytu</i>
Tadeusz Sławik	<i>Członek Komitetu Audytu</i>

Zadania Komitetu Audytu określone zostały w art. 130 ust. 1 ww. Ustawy oraz w zatwierdzonym przez Radę Nadzorczą „Regulaminie działania Komitetu Audytu Banku Spółdzielczego w Jastrzębiu Zdroju”. Do najważniejszych zadań Komitetu Audytu należy wybór i rekomendacja Radzie Nadzorczej Banku firmy audytorskiej do przeprowadzenia badania ustawowego sprawozdań finansowych Banku. Pozostałe obowiązki Komitetu Audytu to m.in.: monitorowanie czynności rewizji finansowej, informowanie Rady Nadzorczej Banku o wynikach badania ustawowego oraz wyjaśnianie w jaki sposób badanie to przyczyniło się do rzetelności sprawozdawczości finansowej w Banku, a także jaka była rola Komitetu Audytu w procesie badania. Do zadań Komitetu Audytu należy również monitorowanie skuteczności systemu kontroli wewnętrznej i systemu zarządzania ryzykiem oraz skuteczności audytu wewnętrznego.

Rada Nadzorcza swoje obowiązki wykonywała na posiedzeniach plenarnych i posiedzeniach Prezydium Rady Nadzorczej, koncentrując swoją uwagę na najważniejszych aspektach funkcjonowania Banku, w tym głównie na skuteczności osiągnięcia przez Zarząd i pracowników Banku celów strategicznych i rozwojowych nakreślonych przez Właścicieli.

W roku sprawozdawczym odbyło się 10 posiedzeń Prezydium Rady Nadzorczej oraz 13 plenarnych posiedzeń, na których Rada Nadzorcza podjęła 73 uchwały. Dotyczyły one m.in.:

- zatwierdzenia Planu Finansowego Banku Spółdzielczego w Jastrzębiu Zdroju na 2019 rok,
- zatwierdzenia zmian do „Procedury oceny adekwatności kapitału wewnętrznego”,
- zatwierdzenia „Polityki zgodności w Banku Spółdzielczym w Jastrzębiu Zdroju”,
- zatwierdzenia „Regulaminu funkcjonowania komórki do spraw zgodności w Banku Spółdzielczym w Jastrzębiu Zdroju”,

- zatwierdzenia zaktualizowanego „Planu ochrony kapitału Banku Spółdzielczego w Jastrzębiu Zdroju”,
- wyboru podmiotu uprawnionego do badania jakości aktywów Banku Spółdzielczego w Jastrzębiu Zdroju za 2019 rok dla celów Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS,
- zatwierdzenia „Planu działań komórki do spraw zgodności w Banku Spółdzielczym w Jastrzębiu Zdroju na 2019 rok”,
- zatwierdzenia „Polityki wynagrodzeń w Banku Spółdzielczym w Jastrzębiu Zdroju”,
- zatwierdzenia zmian do „Polityki wynagradzania pracowników, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka Banku Spółdzielczego w Jastrzębiu Zdroju”,
- zatwierdzenia „Wewnętrznego Planu Naprawy Banku Spółdzielczego w Jastrzębiu Zdroju”,
- zatwierdzenia harmonogramu Zebrań Grup Członkowskich Banku Spółdzielczego w Jastrzębiu Zdroju i zagadnień z tym związanych,
- zatwierdzenia PROJEKTÓW UCHWAŁ na Zebranie Przedstawicieli Banku Spółdzielczego w Jastrzębiu Zdroju,
- przyjęcia Raportu z Realizacji Polityki Zarządzania ryzykiem kredytowym w Banku Spółdzielczym w Jastrzębiu Zdroju, akceptacji poziomu ryzyka i oceny zarządzania przez Bank ryzykiem detalicznych ekspozycji kredytowych oraz akceptacji poziomu ryzyka i oceny zarządzania przez Bank ryzykiem ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie,
- zatwierdzenia Polityki zarządzania ryzykiem kredytowym w Banku Spółdzielczym w Jastrzębiu Zdroju na dany rok,
- uchwalenia projektu nowej „Polityki zarządzania ładem korporacyjnym w Banku Spółdzielczym w Jastrzębiu Zdroju”,
- uchwalenia zmian do „Procedury anonimowego zgłaszania przez pracowników Banku Spółdzielczego w Jastrzębiu Zdroju naruszeń prawa oraz obowiązujących w Banku procedur i standardów etycznych”,
- zatwierdzenia nowej „Polityki przeciwdziałania i zarządzania konfliktem interesów w Banku Spółdzielczym w Jastrzębiu Zdroju”,
- zatwierdzenia zmian do „Procedury dokonywania oceny odpowiedniości Członków Zarządu oraz osób pełniących najważniejsze funkcje w Banku Spółdzielczym w Jastrzębiu Zdroju”,
- zatwierdzenia Regulaminu „Zasady outsourcingu czynności bankowych w Banku Spółdzielczym w Jastrzębiu Zdroju,
- zatwierdzenia „Strategii zarządzania ryzykiem i adekwatnością kapitałową w Banku Spółdzielczym w Jastrzębiu Zdroju”,
- przyjęcia projektu „Procedury dokonywania oceny kwalifikacji członków Rady Nadzorczej kandydatów na członków Rady Nadzorczej Banku Spółdzielczego w Jastrzębiu Zdroju”,

- przyjęcia projektu „Regulaminu działania Rady Nadzorczej Banku Spółdzielczego w Jastrzębiu Zdroju”,
- akceptacji poziomu ryzyka i oceny realizacji przez Bank Polityki Banku Spółdzielczego w Jastrzębiu Zdroju dotyczącej dobrych praktyk w zakresie bancassurance w świetle Rekomendacji U Komisji Nadzoru Finansowego oraz zasad polityki rachunkowości w tym zakresie,
- akceptacji poziomu ryzyka i oceny zarządzania przez Bank ryzykiem detalicznych ekspozycji kredytowych,
- wyboru firmy audytorskiej do badania śródrocznego sprawozdania finansowego Banku,
- zatwierdzenia Procedury oceny adekwatności kapitału wewnętrznego,
- zatwierdzenia zmian do Polityki zarządzania ryzykiem w Banku Spółdzielczym w Jastrzębiu Zdroju,
- zatwierdzenia Wewnętrznego Planu Naprawy Banku Spółdzielczego w Jastrzębiu Zdroju na lata 2018 -2021, a później jego zmian,
- zatwierdzenia Polityki zarządzania ryzykiem kredytowym w Banku Spółdzielczym w Jastrzębiu Zdroju na dany rok,
- zatwierdzenia zmian do Polityki zarządzania ryzykiem operacyjnym w Banku Spółdzielczym w Jastrzębiu Zdroju,
- zatwierdzenia zmian do Procedury oceny adekwatności kapitału wewnętrznego,
- zatwierdzenia Regulaminu organizacyjnego Banku Spółdzielczego w Jastrzębiu Zdroju oraz struktury organizacyjnej Banku Spółdzielczego w Jastrzębiu Zdroju,
- zatwierdzenia zaktualizowanego Planu ochrony kapitału Banku Spółdzielczego w Jastrzębiu Zdroju,
- zatwierdzenia zmian do Regulaminu działania Zarządu Banku Spółdzielczego w Jastrzębiu Zdroju oraz uchwalenia jednolitego tekstu Regulaminu działania Zarządu Banku Spółdzielczego w Jastrzębiu Zdroju.

❖ **Zebranie Przedstawicieli – realizacja Uchwał**

Zebranie Przedstawicieli Banku Spółdzielczego w Jastrzębiu Zdroju obradowało w dniu 12.06.2019 roku podejmując 19 uchwał w n/w sprawach:

- Uchwały nr 1, 2, 3, dotyczące zatwierdzenia: regulaminu obrad, porządku obrad, stwierdzenia prawidłowości zwołania Zebrania Przedstawicieli Banku w dniu 12.06.2019 roku i jego zdolności do podejmowania uchwał oraz zatwierdzenia protokołu z Zebrania Przedstawicieli z 22.06.2018 roku - miały charakter porządkowy i zostały wykonane zgodnie z porządkiem obrad Zebrania Przedstawicieli.

- Uchwała nr 4 dotycząca zmian w Statucie Banku Spółdzielczego w Jastrzębiu Zdroju została wykonana poprzez rejestrację zmian w Sądzie Rejonowym w Gliwicach w dniu 30.07.2019 roku.
- Uchwała nr 5 dotyczyła przyjęcia Sprawozdania Komisji ds. odpowiedniości z wyników oceny kwalifikacji członków Rady Nadzorczej Banku Spółdzielczego w Jastrzębiu Zdroju oraz Rady Nadzorczej jako organu kolegiального za 2018 roku – uchwała została wykonana poprzez przyjęcie w toku Zebrania Przedstawicieli Sprawozdania Komisji do spraw odpowiedniości a wynikała z wdrożenia obowiązujących przepisów prawa zawartych w „Procedurze dokonywania oceny kwalifikacji członków Rady Nadzorczej, kandydatów na członków Rady Nadzorczej Banku Spółdzielczego w Jastrzębiu Zdroju”. Zebranie dokonało oceny członków Rady Nadzorczej i Rady Nadzorczej Banku Spółdzielczego w Jastrzębiu Zdroju jako organu kolegiального.
- Uchwała nr 6 dotyczyła zatwierdzenia celów strategicznych i kierunków działalności Banku Spółdzielczego w Jastrzębiu Zdroju na 2019 rok;
Głównym celem strategicznym Banku Spółdzielczego w Jastrzębiu Zdroju określono realizację Wewnętrznego Planu Naprawy na lata 2018-2021 zatwierdzonego przez System Ochrony Zrzeszenia - stopień realizacji powyższego celu ocenia się jako cel nie w pełni realizowany. Ocena realizacji celu strategicznego określona została na podstawie częściowych ocen realizacji podstawowych działań kierunkowych koncentrujących się na samodzielnej sanacji oraz stworzeniu podstaw do stabilnego i bezpiecznego rozwoju Banku poprzez:
 - **Poprawę jakości i struktury portfela kredytowego oraz obniżenie poziomu ryzyka kredytowego - działanie nie w pełni realizowane** ze względu na to, że Bank nie osiągnął wskaźnika pokrycia kredytów z rozpoznaną utratą wartości rezerwami celowymi. Różnica w stosunku do planu wyniosła 5,93 p.p. wskutek przekroczenia zaplanowanej wielkości poziomu kredytów z rozpoznaną utratą wartości. W zakresie dotyczącym jakości portfela kredytowego Bank planował uzyskać na koniec IV kwartału 2019r. wskaźnik udziału kredytów nieregularnych w portfelu kredytowym na poziomie 16,28%, a według stanu na 31 grudnia 2019r. wskaźnik ten wyniósł 19,93%. Wielkości planowane na IV kwartał br. w zakresie zarówno wartości portfela kredytów nieregularnych, jak i ich udziału w portfelu kredytowym, nie zostały przez Bank osiągnięte, a wskaźnik jakości kredytów jest za wysoki o 3,65 p.p. w stosunku do wskaźnika wykazanego w WPN. Istotne przekroczenie zaplanowanego wskaźnika jakości kredytów wynika z braku realizacji planów sprzedażowych w zakresie budowy zdrowego portfela kredytowego oraz przekroczenia o 7% poziomu kredytów z rozpoznaną utratą wartości w stosunku do wielkości zaplanowanej.
 - **Odbudowę funduszy własnych Banku oraz poprawę sytuacji w obszarze adekwatności kapitałowej - działanie realizowane**. Bank osiągnął wartość funduszy własnych wyższą o 349

tys. zł, tj. o 0,87 p.p. więcej w stosunku do planu, wskutek wypracowania wyższego niż założono zysku netto za okres 10 miesięcy, który za zgodą KNF został zaliczony do kapitału Tier 1 na koniec 31.12.2019r. W listopadzie br. Bank zgodnie z planem przeprowadził śródroczne badanie bilansu wg danych na 31.10.2019r., w celu zaliczenia części wypracowanych i uznanych zysków do funduszy własnych jeszcze w roku obrachunkowym 2019. Bank na mocy pisma *KNF nr DBS-DBSZ4.7100.63.2019.KJ z dnia 20.12.2019r.* uzyskał zgodę KNF na włączenie do kapitału podstawowego Tier1 Banku zweryfikowanego zysku za okres od 01.01.2019r. do 31.10.2019r. w kwocie 2 383 tys. zł. Łączny współczynnik kapitałowy wzrósł z poziomu 11,65% na koniec I kwartału do poziomu 12,39% na koniec grudnia br., osiągając jednocześnie wartość wyższą o 1 p.p niż wynika z WPN na IV kwartał 2019r. Współczynnik kapitału podstawowego Tier I wyniósł 12,39% i jest taki sam jak łączny współczynnik kapitałowy wskutek zamortyzowania w grudniu 2019r. całej kwoty pożyczki podporządkowanej.

- **Utrzymanie zredukowanych kosztów działania Banku oraz poprawę efektywności działania poprzez dalsze doskonalenie procesów kontrolingowych zapewniających optymalizację kosztów działalności Banku, mających na celu utrzymanie wysokiej efektywności kosztowej mierzonej C/I – działanie realizowane.** Bank utrzymał satysfakcjonującą efektywność kosztową. Dzięki wprowadzonej dyscyplinie kosztowej wydatki administracyjne banku nie przekroczyły wielkości planowanych i ostatecznie koszty ogólnego zarządu były niższe w odniesieniu do roku poprzedniego oraz znacząco niższe niż prognozowano. Na koniec 2019 roku nastąpiło jednak nieznaczne odchylenie osiągniętego wskaźnika C/I o 0,23 p.p. w stosunku do wielkości zaplanowanej z powodu braku realizacji poziomu przychodów odsetkowych oraz przychodów z tytułu opłat i prowizji w stosunku do zaplanowanych w WPN poziomów tych przychodów.

Kluczowe kierunki działalności Banku w 2019r. objęły:

- utrzymanie pozycji rynkowej mierzonej sumą bilansową m.in. poprzez pozyskiwanie środków do działalności w ramach prowadzonej polityki depozytowej oraz prowadzenie działalności kredytowej w korelacji do posiadanych funduszy własnych - cel realizowany poprzez utrzymanie pozycji rynkowej mierzonej sumą bilansową, która na koniec roku była wyższa od wielkości zaplanowanej, co spowodowane było istotnym wzrostem obliiga depozytowego wynikającym ze skumulowania wszystkich środków jednostki sektora budżetowego, jednak nie uwzględniając tego jednorazowego wpływu środków budżetowych, baza depozytowa wzrosła w stosunku do roku poprzedniego, jednak nie wykonano założeń planistycznych w zakresie sprzedaży kredytów,
- umacnianie pozycji kapitałowej Banku poprzez akumulację wypracowanych zysków netto (zwiększanie kapitału podstawowego Tier1) oraz zwiększenie kapitałów uzupełniających

(kapitałów Tier2), w celu zapewnienia utrzymania współczynników kapitałowych na bezpiecznym poziomie – cel realizowany,

- optymalne wykorzystanie i doskonalenie potencjału kadrowego oraz sieci placówek w celu osiągnięcia sukcesywnej poprawy efektywności i sprawności działania, z uwzględnieniem konieczności zachowania atrakcyjności cenowej oraz konkurencyjności na lokalnym rynku finansowym jak i rynku pracy – cel realizowany poprzez poprawę efektywności działania Banku za sprawą modyfikacji posiadanego systemu motywacyjnego w 2019 roku (zarządzanie przez cele); poprawę jakości obsługi klientów poprzez wzrost kompetencji pracowników, dostarczanie kompleksowej, wysokiej jakości oferty produktów i usług bankowych opartej na tradycyjnej bankowości o lokalnym charakterze, z zachowaniem podwyższonych wymogów standardów bezpieczeństwa i propagowaniu wśród pracowników proklientowskiego podejścia do obsługi,
- dalsze doskonalenie procesów kontrolingowych zapewniających optymalizację kosztów działalności Banku, mających na celu utrzymanie wysokiej efektywności kosztowej mierzonej C/I – cel realizowany,
- doskonalenie systemów wsparcia sprzedaży, kanałów dystrybucji oraz zwiększenie biznesowej aktywności na lokalnym rynku usług finansowych świadczonych małym i średnim przedsiębiorcom, osobom prywatnym i jednostkom sektora budżetowego – cel realizowany poprzez kontynuację procesu wdrożenia programów i aplikacji informatycznych wspomagających proces sprzedaży oraz proces przygotowania umów produktów depozytowych i kredytowych, w celu skrócenia czasu obsługi klienta i zminimalizowania ryzyka popełnienia błędów przez pracownika, a także kontynuację programu Mobilnego Doradztwa MSP, polegającego na umożliwieniu przedsiębiorcom kontaktu z pracownikiem Banku w dogodnym dla Klienta miejscu i czasie oraz stałej opiece nad kluczowymi Klientami z sektora MSP oraz powołanie nowego stanowiska – Kierownika ds. wsparcia biznesu, odpowiedzialnego m.in. za wdrażanie nowych projektów biznesowych, pozyskiwanie i organizację obsługi klientów, w tym w szczególności klientów strategicznych, wyszukiwanie nowych klientów w celu nawiązania współpracy z Bankiem, wyszukiwanie partnerów biznesowych w celu poszerzenia sieci dystrybucji usług i produktów bankowych, budowę wizerunku Banku w środowisku klientów w tym w szczególności klientów strategicznych,
- prowadzenie, wspieranie i propagowanie wszelkich inicjatyw lokalnych w zakresie działalności społecznej i oświatowo-kulturalnej w szczególności na rzecz Członków Banku a także mieszkańców województwa śląskiego racy – cel realizowany poprzez wspieranie przez Bank organizacyjnie i finansowo różnych form aktywności ze swego otoczenia zgodnie z koncepcją społecznej odpowiedzialności biznesu. Bank aktywnie włączył się

w pomoc i sponsoring wielu przedsięwzięć podejmowanych przez lokalną społeczność, pomagał szkołom, przedszkolom, stowarzyszeniom, centrom kultury i sportu. Bank angażował się w liczne przedsięwzięcia mające na celu propagowanie kultury fizycznej i sportu na różnych szczeblach dyscyplin sportowych. W 2019r. Bank kontynuował edukację bankową poprzez popularyzację praktyki oszczędzania wśród dzieci i młodzieży oraz upowszechnianie wiedzy na temat finansów i bankowości. Działania Banku oparte były na podstawach sformułowanych w Strategii Banku Spółdzielczego w Jastrzębiu Zdroju i jej wiodącej misji: LOKALNY PIENIĄDZ NA ROZWÓJ LOKALNEJ PRZEDSIĘBIORCZOŚCI.

- Uchwały nr 7,8 – dotyczyły zatwierdzenia: sprawozdania Zarządu z działalności Banku Spółdzielczego w Jastrzębiu Zdroju za rok 2018 roku, sprawozdania z działalności Rady Nadzorczej Banku Spółdzielczego w Jastrzębiu Zdroju. Uchwały nie wymagały wykonania. Zatwierdzone sprawozdania opublikowano na stronie internetowej Banku.
- Uchwała nr 9 – dotyczyła zatwierdzenia „Polityki zarządzania łaodem korporacyjnym w Banku Spółdzielczym w Jastrzębiu Zdroju”.
- Uchwała nr 10 – dotyczyła zatwierdzenia „Regulaminu Działania Rady Nadzorczej Banku Spółdzielczego w Jastrzębiu Zdroju”.
- Uchwała nr 11 - dotyczyła zatwierdzenia sprawozdania finansowego Banku Spółdzielczego w Jastrzębiu Zdroju za 2018 rok - zostały podjęte zgodnie z wymogami określonymi w ustawie o rachunkowości. Uchwały nie wymagały wykonania.
- Uchwała nr 12 – dotyczyła podziału nadwyżki bilansowej za rok obrotowy 2018 Banku Spółdzielczego w Jastrzębiu Zdroju. Uchwała została wykonana poprzez przekazanie całego zysku netto na fundusz zasobowy Banku.
- Uchwały nr 13-16 w sprawie udzielenia absolutorium Członkom Zarządu Banku Spółdzielczego w Jastrzębiu Zdroju stanowiły wyraz oceny pracy poszczególnych Członków Zarządu Banku Spółdzielczego w Jastrzębiu Zdroju w 2018 roku. Uchwały nie wymagały wykonania.
- Uchwała nr 17 dotyczyła ustalenia wysokości wynagrodzenia Członków Rady Nadzorczej i Komitetu Audytu Banku Spółdzielczego w Jastrzębiu Zdroju i jest stosowana od dnia pojęcia uchwały.
- Uchwały nr 18 i 19 w sprawie wyrażenia zgody Zebrania Przedstawicieli na zbycie nieruchomości przejętych na własność Banku Spółdzielczego w Jastrzębiu Zdroju. Żadna z nieruchomości objętych w/w Uchwałami Zebrania Przedstawicieli w 2019 roku nie została przez Bank sprzedana.

II. Charakterystyka działalności Banku (rynek, produkty, umowy)

1. Otoczenie makroekonomiczne

Z perspektywy działalności biznesowej bankowości spółdzielczej największym wyzwaniem w roku 2019 był wysoki poziom konkurencji przy nadal utrzymującym się poziomie niskich stóp procentowych i rosnącej inflacji, zwiększone koszty działania banku w obliczu licznych zmian prawno-regulacyjnych, presji płacowej oraz sytuacji w sektorze bankowym. Rok 2019 wyróżnił się w sektorze bankowym wysoką dynamiką sprzedaży kredytów mieszkaniowych i kart kredytowych a także tym, że to właśnie w 2019 roku TSUE wydał dwa wyroki, które miały, mają i będą mieć znaczenie obecnie, jak i w kolejnych latach zarówno dla rynku kredytów konsumpcyjnych jak i mieszkaniowych. Ponadto jak wynika z ankiety Narodowego Banku Polskiego² „Banki oczekują (...) dalszego nieznacznego zaostrzenia polityki kredytowej dla małych i średnich przedsiębiorstw oraz dalszego spadku popytu.” Polska gospodarka zanotowała wzrost na poziomie 4%, wobec 5,1% w 2018r. - spowolnienie było głębsze niż szacowano, głównie za sprawą wyhamowania konsumpcji. Dane pokazują, że wzrost dochodów gospodarstw domowych z tytułu programów fiskalnych nie prowadzi do wzmocnienia konsumpcji. Większość ekonomistów oczekuje, że spowolnienie konsumpcji będzie kontynuowane w 2020 r. ze względu na rosnącą skłonność gospodarstw domowych do oszczędzania (w następstwie wyhamowania poprawy sytuacji na rynku pracy), uruchomienie PPK (oddziałujące w kierunku spadku dochodu rozporządzalnego gospodarstw domowych), oczekiwany silny wzrost inflacji, wygaszanie korzystnego wpływu wypłat transferów socjalnych oraz nieznaczny spadek zatrudnienia jako efekt silnego wzrostu płacy minimalnej i spowolnienia popytu. Do spowolnienia w polskiej gospodarce przyczynią się też inwestycje, które zwiększą się o zaledwie 0,7%, po 7,8% w 2019r. Spowolnienie gospodarcze na rynkach zewnętrznych będzie głównym czynnikiem zagrożenia dla sytuacji przedsiębiorstw w 2020 roku. Dodatkowo na rynku krajowym zaczyna niekorzystnie wpływać na firmy, zwłaszcza te mniejsze, podniesienie minimalnego wynagrodzenia.

Zdaniem większości ekonomistów Rada Polityki Pieniężnej nie będzie miała powodów, aby zaostrzać albo łagodzić politykę pieniężną. Główna stopa procentowa NBP pozostanie na rekordowo niskim poziomie 1,5 proc. co najmniej do końca 2021 r.

Niemniej rozprzestrzenianie się nowej choroby w Europie, strach z tym związany, coraz liczniejsze przypadki izolacji/kwarantanny osób podróżujących po innych krajach, a także potencjalne zaburzenia łańcucha dostaw skłaniają do znacznie większej ostrożności i przyczyniają się do korekty w dół perspektyw wzrostu PKB wszystkich gospodarek. Polska wciąż ma być jednak postrzegana jako lider wzrostu w Unii Europejskiej. Zdaniem analityków prognozy mogą się jednak zmienić pod wpływem epidemii koronawirusa, której skutki wciąż są trudne do oszacowania.

2. Sytuacja na rynku kredytowym – wyniki ankiety do przewodniczących komitetów kredytowych I kwartał 2020 r., Departament Stabilności Finansowej NBP

Otoczenie regulacyjne

Otoczenie regulacyjne pozostaje dużym wyzwaniem dla sektora bankowego, a zwłaszcza dla bankowości spółdzielczej.

Rok 2019 to kolejny rok, który obfitował w liczne zmiany przepisów krajowych i UE. Nie można wykluczyć dalszego zaostrzania zasad działania obowiązujących Banki oraz wprowadzania nowych zmian, przez nadzór europejski lub krajowy.

Bank podejmuje odpowiednie działania oraz stosuje właściwe środki w celu bieżącego i ciągłego śledzenia zmian zachodzących w przepisach powszechnie obowiązującego prawa oraz rekomendacjach dla banków i wytycznych wydawanych przez organy nadzorcze.

W celu zapewnienia zgodności działania Banku z powszechnie obowiązującymi przepisami prawa Bank na bieżąco podejmuje szereg działań, korzystając jednocześnie z wytycznych wydanych przez SSOZ i regulacji wzorcowych sporządzanych przez Bank BPS S.A.

2. Opis branży i przedmiot działalności Banku

Zakres działalności Banku i adresat oferty

Przedmiot działania Banku Spółdzielczego w Jastrzębiu Zdroju obejmuje czynności bankowe opisane w §3 „Statutu Banku Spółdzielczego w Jastrzębiu Zdroju”.

Bank Spółdzielczy w Jastrzębiu Zdroju za kluczowego adresata swojej oferty bankowej uznaje:

- mieszkańców regionu,
- lokalną społeczność biznesową,
- Jednostki Samorządu Terytorialnego.

Bank prowadzi działania ukierunkowane na:

- utrzymanie dotychczasowych klientów oraz zwiększenie i zacieśnienie zakresu współpracy z nimi,
- pozyskanie nowych klientów, którzy korzystali z usług innych banków i instytucji finansowych,
- pozyskanie nowych klientów, którzy nie korzystali dotąd z usług bankowych i finansowych,
- edukację dla przyszłych klientów – edukacja wśród dzieci i młodzieży w jednostkach oświatowych.

Bank w zakresie produktów depozytowych posiada w swojej ofercie:

- rachunki lokat oszczędnościowo-terminowych: odnawialne o oprocentowaniu stałym i zmiennym oraz nieodnawialne o oprocentowaniu stałym i zmiennym,
- rachunki bankowe: rachunki oszczędnościowo-rozliczeniowe, rachunki oszczędnościowe, rachunki bieżące, rachunki pomocnicze,
- karty płatnicze.

Bank Spółdzielczy w Jastrzębiu Zdroju posiada szeroką gamę kredytów dedykowanych osobom fizycznym:

- detaliczne gotówkowe,

- detaliczny w rachunkach oszczędnościowo-rozliczeniowych,
- karta kredytowa,
- na cele mieszkaniowe,
- hipoteczne,
- na zakup papierów wartościowych z zastrzeżeniem, że produkt ten udzielany będzie wyłącznie na zakup papierów wartościowych notowanych na rynku regulowanym bądź też zabezpieczony będzie papierami wartościowymi notowanymi na rynku regulowanym o adekwatnej do ryzyka ponoszonego w związku z transakcją kredytową, wartości.

Oferta kredytowa Banku dla klientów biznesowych i instytucjonalnych pozwala w kompleksowy sposób finansować potrzeby gospodarcze poprzez:

- kredyt obrotowy nieodnawialny w rachunku kredytowym,
- kredyt obrotowy odnawialny w rachunku bieżącym,
- kredyt obrotowy odnawialny w rachunku kredytowym (rewolwingowy),
- kredyt hipoteczny na dowolny cel związany z działalnością gospodarczą,
- kredyt inwestycyjny,
- karta kredytowa dla Firm,
- kredyt restrukturyzacyjno – konsolidacyjny.

Dodatkowo Bank oferuje podmiotom biznesowym:

- wykup wierzytelności wekslowych – dyskonto weksła,
- wykup wierzytelności leasingowych.

2.1. Podstawowe obszary działalności Banku

Działalność depozytowa

Na dzień bilansowy 31.12.2019r. wartość obliża depozytowego wyniosła 697.945 tys. zł i w okresie sprawozdawczym wzrosła o 3.861 tys. zł.

Zmiany wartości depozytów wraz z ich podziałem na terminowe i bieżące przedstawia poniższa tabela.

Tabela: Zmiany wartości depozytów wraz z ich podziałem na terminowe i bieżące (w tys. zł).

WYSZCZEGÓLNIENIE	Stan na 31.12.2018	Stan na 31.12.2019	zmiana 2019/2018	dynamika 2019/2018
bieżące	340 507	354 484	13 977	104%
-JST	191 334	179 400	-11 934	94%
- przedsiębiorstwa i instytucje niekomercyjne	41 871	42 466	595	101%
- osoby fizyczne	107 302	132 618	25 316	124%
terminowe	353 577	343 461	-10 116	97%
-JST	0	0	0	0%
- przedsiębiorstwa i instytucje niekomercyjne	13 692	11 899	-1 793	87%
- osoby fizyczne	339 884	331 562	-8 322	98%
razem	694 084	697 945	3 861	101%

Na koniec grudnia 2019 na rachunkach bieżących zdeponowano 354.484 tys. zł, z czego 179 400 tys. zł stanowiły środki Jednostek Samorządu Terytorialnego. Należy zaznaczyć, iż Bank odnotowuje znaczące amplitudy wahań na rachunkach bieżących JST. Obsługiwane przez Bank JST mogą lokować wolne środki w dowolnym banku. W minionym roku Bank celowo nie zabiegał o wzrost powyższego obliża depozytowego, co w znaczny sposób pozwoliło zmniejszyć wysokość kosztów odsetkowych oraz koszt uzyskania pieniądza. Jednakże na koniec roku 2019 wszystkie wolne środki obsługiwanych JST ulokowane w innych bankach wróciły na prowadzone w Banku rachunki. Spowodowało to, iż na koniec roku 2019 obliża depozytowe JST wzrosło w stosunku do końca listopada 2019r. o 78.583 tys. zł.

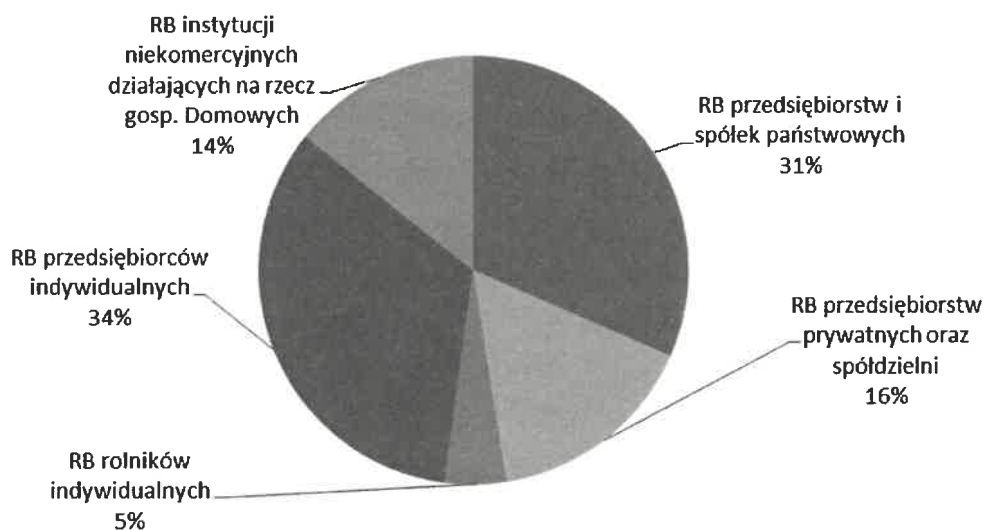
Największy wzrost obliża w okresie sprawozdawczym w wysokości 25.316 tys. zł odnotowano na rachunkach oszczędnościowo – rozliczeniowych (dynamika 124 %). Jest to efektem ilości prowadzonych rachunków oszczędnościowo - rozliczeniowych, w tym rachunków oszczędnościowych „Procentujące Konto Oszczędnościowe”. Szybki wzrost rozproszonych depozytów bieżących przyczynił się do pozyskania tańszego źródła finansowania akcji kredytowej.

Spadek salda depozytów terminowych związany jest z dostosowaniem się do wielkości prowadzonej akcji kredytowej. W roku 2019 Bank systematycznie redukował stawki oprocentowania na lokatach negocjowanych obsługiwanych przedsiębiorstw oraz osób fizycznych, natomiast w przypadku pozostałych produktów depozytowych będących w ofercie stawki oprocentowania pozostawił na niezmiennym poziomie. Pomimo braku zmian w ofercie depozytowej i obniżenia oferowanego oprocentowania na lokatach negocjowanych, w okresie sprawozdawczym całe obliża depozytowe osób fizycznych zwiększyło się o 16.994 tys. zł i na dzień 31.12.2018r. wynosiło 464.180 tys. zł.

W 2019 roku Bank otworzył 169 nowych rachunków bankowych RB. Na dzień 31.12.2019r. Bank prowadził 3 733 szt. rachunków RB, w tym 1 599 rachunków VAT otwartych zgodnie z Ustawą z dnia 15 grudnia 2017r. o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2018r. poz. 62).

Poniższy wykres prezentuje udział prowadzonych przez Bank rachunków RB - kryterium podmiotowe:

Wykres: udział prowadzonych przez Bank rachunków RB - kryterium podmiotowe

Powyższe działania pozwoliły zmniejszyć koszt uzyskania pieniądza z 1,21 % w 2018 r. na 1,07% w roku 2019, tj. zmiana o 0,14 pp.

W 2019 roku Bank wydał 1 221 kart płatniczych, udostępnił bankowość elektroniczną do 1 397 rachunków. Łącznie elektronicznym kanałem dystrybucji z rachunków wykonano 965 tys. transakcji na łączną kwotę 3 505 tys. zł. Bank w 2019 roku poprzez bankowość elektroniczną pozyskał 1 672 szt. depozytów na łączną kwotę 28 043 tys. zł.

Na dzień 31.12.2019r. Bank prowadził 193 rachunki walutowe, 40 rachunków ROR i 153 rachunków RB. W roku 2019 Bank w obrocie dewizowym wykonał poprzez rachunki w walutach wymiennalnych 405 szt. poleceń wypłaty za granicę m.in.:

- 300 dyspozycji w EURO,
- 53 dyspozycje w PLN,
- 52 dyspozycje w pozostałych walutach (GBP, USD, CZK, HUF).

Bank Spółdzielczy w Jastrzębiu Zdroju wychodząc naprzeciw oczekiwaniom Klientów, odpowiednio reaguje na potrzeby i sytuację na rynku przy jednoczesnym zachowaniu maksymalnego

bezpieczeństwa zdeponowanych środków. Powyższe dane dotyczące działalności depozytowej świadczą o niemalejącym zaufaniu klientów wobec Banku.

Działalność kredytowa

W roku 2019 kontynuowane były działania zmierzające do poprawy jakości portfela kredytowego oraz ograniczenie ryzyka kredytowego.

Obligo kredytowe na dzień 31.12.2019r. wyniosło 355 921 tys. zł i było mniejsze o 35 171 tys. zł w porównaniu do końca roku 2018, co daje dynamikę 91%. Na uwagę zasługuje spadek obligo kredytów w sytuacji nieregularnej, które zmalało o 15 347 tys. zł – dynamika 80%. Na obniżenie obligo kredytowego, obok działań windykacyjnych, miało wpływ selektywne podejście Banku do finansowania działalności gospodarczej oraz działania zmierzające do wzrostu w portfelu udziału kredytów nisko kwotowych charakteryzujących się niższym ryzykiem niewykonania zobowiązań przez kredytobiorcę. Ponadto na strukturę obligo kredytowego wpłynęły przedterminowe spłaty kredytów dokonane przez klientów instytucjonalnych, którzy w 2019r. przedterminowo spłacili 23 ekspozycje kredytowe na łączną kwotę 22.184 tys. zł.

Zmiany wartości kredytów w poszczególnych klasach ryzyka przedstawia poniższa tabela:

Tabela: Zmiany wartości kredytów w poszczególnych klasach ryzyka

WYSZCZEGÓLNIENIE	Stan na 31.12.2018	Stan na 31.12.2019	zmiana 2019/2018	dynamika 2019/2018
normalna	270 846	272 132	1 286	100,47%
pod obserwacją	44 473	23 362	-21 111	52,53%
suma	315 318	295 494	-19 825	93,71%
poniżej standardu	3 340	1 230	-2 110	36,82%
wątpliwa	15 253	10 336	-4 918	67,76%
stracona	57 180	48 862	-8 318	85,45%
suma	75 774	60 427	-15 347	79,75%
OBLIGO	391 092	355 921	-35 171	91,01%
<i>szkodowość</i>	19,37 %	16,98 %	-2,40 p.p.	87,63 %

Wartości nominalne w tys. zł

Jakość portfela kredytowego mierzona wskaźnikiem udziału kredytów zagrożonych w kredytach ogółem uległa poprawie w stosunku do końca roku 2018. Odnotowano spadek wskaźnika z poziomu 19,4% do 17,0 % (wskaźnik brutto: spadek z 22,7 % do 19,9%).

Powyższe zmiany obliża kredytowego wpłynęły na zmniejszenie w stosunku do 2018 roku przychodów odsetkowych przy nadal niskim poziomie stóp procentowych. Zaangażowane w akcję kredytową środki pieniężne wypracowały przychody odsetkowe w wysokości 21 838 tys. zł, czyli o 3 338 tys. zł mniej w stosunku do roku 2018. Dochodowość aktywów kredytowych na koniec 2019 roku wyniosła 6,00%.

W roku 2019 Bank nadal prowadził działania zmierzające do budowy portfela kredytowego poprzez aktywizację w tym zakresie działalności kredytowej zarówno w Centrali Banku jak i w jego terenowych jednostkach organizacyjnych – Punktach Kasowych i Oddziałach Banku – z wykorzystaniem metod motywacyjnych dla pracowników Banku oraz przy intensywnej reklamie detalicznych kredytów gotówkowych i na cele mieszkaniowe.

W roku 2019 Bank zawarł 1 563 umów kredytowych na łączną kwotę 128 097 tys. zł. W Centrali Banku zawarto łącznie 368 umów kredytowych na łączną kwotę 107 756 tys. zł. Kredyty te to 115 umów o wartości 96 218 tys. zł zawartych z klientami instytucjonalnymi i 253 umowy zawarte z klientami na cele nie związane z działalnością gospodarczą czy rolniczą o wartości 11.538 tys. zł. Oddziały i Punkty Kasowe zawarły 1 195 umów o wartości 20 341 tys. zł.

Struktura sprzedaży produktów kredytowych Banku w 2019 roku przedstawia się następująco:

- Kredyty dla klientów instytucjonalnych - 115 umów o wartości 96 218 tys. zł:
 - 77 umów o kredyty obrotowe w łącznej kwocie 67 051 tys. zł,
 - 5 umów o kredyty hipoteczne dla firm w łącznej kwocie 6 433 tys. zł,
 - 22 umowy o kredyty obrotowe odnawialne w rachunku bieżącym w łącznej kwocie 14 758 tys. zł,
 - 6 umów o kredyty inwestycyjne w łącznej kwocie 7 701 tys. zł.,
 - 5 umów gwarancji bankowych na łączną kwotę 276 tys. zł,
- Kredyty na cele nie związane z działalnością gospodarczą i rolniczą (dla osób fizycznych) – 1 448 umów na kwotę 31 879 tys. zł w tym:
 - 1 296 umów o kredyty gotówkowe w łącznej kwocie 20 116 tys. zł,
 - 15 umów o kredyty hipoteczne w łącznej kwocie 3 444 tys. zł,
 - 36 umów o kredyty mieszkaniowe na łączną kwotę 7 882 tys. zł,
 - 49 aneksy przedłużające limity w ROR na łączną kwotę 227 tys. zł,
 - 45 umów o limit i debet w ROR w łącznej kwocie 170 tys. zł,
 - 7 umów o karty kredytowe w łącznej kwocie 40 tys. zł.

W zakresie budowy i poprawy jakości i struktury portfela kredytowego oraz obniżenia poziomu ryzyka kredytowego, Bank 2019 roku podejmował następujące działania:

- Stosował zasadę zmniejszania jednostkowych ekspozycji dla nowo udzielanych transakcji.
- Dążył do zwiększania udziału kredytów udzielanych w konsorcjum w portfelu kredytowym, ich obligo na dzień 31.12.2019r. wyniosło 23 621 tys. zł. W 2019r. bank udzielił 6 kredytów w konsorcjum bankowym w tym 2 jako Bank inicjujący na łączną kwotę kredytowania po stronie Banku w wysokości 19 682 tys. zł.
- Przy udzielaniu kredytów obrotowych i inwestycyjnych korzystał z gwarancji Banku Gospodarstwa Krajowego w ramach portfelowej linii gwarancyjnej de minimis (KFG) oraz z portfelowej linii gwarancyjnej z regwarancją udzielaną przez Europejski Fundusz Inwestycyjny w ramach programu COSME.
- Koncentrował się na sprzedaży nisko kwotowych kredytów dla osób fizycznych. Obligo kredytowe osób fizycznych na dzień 31.12.2019r. wyniosło 75 421 tys. zł i było wyższe o 8 110 tys. zł w porównaniu do końca 2018r. Udział kredytów dla osób fizycznych w całym tym portfelu kredytowym wzrósł i wyniósł na koniec IV kwartału 21,19 %.
- Prowadził politykę intensyfikacji sprzedaży kredytów oferowanych osobom fizycznym nieprowadzącym działalności gospodarczej. Bank utrzymał atrakcyjne cenowo warunki dla kredytu „MÓJ DOM”. Pozwoliło to na dzień 31.12.2019r. zbudować dla produktu „MÓJ DOM” portfel w wysokości 12 109 tys. zł.
- Kontynuował politykę ograniczonej dostępności kredytów obrotowych odnawialnych w rachunku kredytowym tzw. rewolwingowych z jednorazową spłatą na koniec okresu kredytowania
- Działalność promocyjna koncentrowała się na produktach kredytowych. Bank kontynuował promocję w Internecie wniosków kredytowych on-line, <https://www.bsjastrzebie.pl/kredyt-online/index.php>. Równoległe promowano landing page (pierwsza strona, na którą trafia odwiedzający, pozyskany wskutek podejmowanych przez bank działań akwizycyjnych w sieci) dedykowany klientom z sektora MSP <https://www.bsjastrzebie.pl/kredyt-dla-firm/index.php> (4484 odsłon w IV kwartale), klientom poszukujących kredytu na cele mieszkaniowe: <https://www.bsjastrzebie.pl/moj-dom/index.php> (1474 odsłon w IV kwartale) oraz klientom poszukującym kredytu gotówkowego <https://www.bsjastrzebie.pl/kredyt-bez-wiazdek/index.php> (4 991 odsłon w IV kwartale).

Ponadto w 2019 roku:

- Uatrakcyjniono produkty kredytowe oferowane osobom fizycznym na cele nie związane z prowadzoną działalnością gospodarczą lub rolniczą w tym również kredyty mieszkaniowe,

- Dokonano zmian w zakresie udzielania przez Bank kredytów restrukturyzacyjno-konsolidacyjnych na cele związane z prowadzoną działalnością gospodarczą lub rolniczą,
- Dokonano zmian w metodykach oceny zdolności kredytowych dla osób fizycznych oraz dla klienta instytucjonalnego.

W roku 2019 Bank kontynuował działania zmierzające do skrócenia do niezbędnego minimum procesu decyzyjnego poprzez:

- stosowanie poczty wewnętrznej „APS Decyzje Kredytowe”, do komunikacji i przesyłania dokumentacji kredytowej pomiędzy wybranymi punktami kasowymi/oddziałami Banku, a osobami analizującymi te wnioski oraz podejmującymi decyzje kredytowe,
- wyposażenie pracowników wybranych Punktów Kasowych/Oddziałów w niezbędne narzędzia, w tym certyfikaty umożliwiające korzystanie z zewnętrznych baz informacji,
- możliwość wnioskowania i uzyskiwania decyzji kredytowych dla osób prywatnych, poprzez Internet bez konieczności wizyty w Banku.

Zgodnie z zasadą indywidualizacji stóp procentowych w podejmowaniu decyzji cenowych w zakresie pojedynczych transakcji kredytowych, Bank dążył do równowagi pomiędzy następującymi czynnikami mającymi bezpośredni wpływ na ryzyko transakcji:

- historia współpracy Klienta z Bankiem,
- branża klienta,
- standing finansowy Klienta w tym również jego pozycja w branży czy na lokalnym rynku,
- rodzaj i wartość proponowanego zabezpieczenia ze szczególnym uwzględnieniem w negocjacjach cenowych rodzajów zabezpieczeń powodujących zastosowanie niższej wagi ryzyka należności (tego rodzaju zabezpieczenia mogły stanowić podstawę negocjacji w zakresie ceny danego kredytu).

Z uwagi na dotychczasowe doświadczenia Banku w finansowaniu małych i średnich podmiotów gospodarczych, oferta kredytowa nadal była kierowana przede wszystkim do Klientów Instytucjonalnych z sektora Małych i Średnich Przedsiębiorstw (MSP) reprezentujących branże, dla których ocena ryzyka w kwartalnych raportach „Wskaźniki branżowe” opracowywanych przez Bank Polskiej Spółdzielczości SA określana była jako ryzyko niskie i ryzyko średnie. Bank ograniczał dostępność kredytów dla podmiotów z branż, dla których ryzyko oceniane było jako wysokie i bardzo wysokie. Dla ograniczenia ryzyka kredytowego pracownicy Banku w 2019 roku korzystali z:

- rejestru klientów nie wywiązujących się z zobowiązań wobec banków, prowadzonego przez Związek Banków Polskich – Międzybankowa Informacja Gospodarcza Bankowy Rejestr,
- Biura Informacji Kredytowej S.A., w tym BLOW,
- Bazy dłużników InfoMonitor Biuro Informacji Gospodarczej S.A.,

- Bazy dłużników Krajowego Rejestru Długów Biura Informacji Gospodarczej S.A.,
- rejestru prowadzonego przez Związek Banków Polskich – Dokumenty Zastrzeżone,
- z własnej bazy danych w celu wykluczenia jego złej historii z Bankiem oraz w celu definicji ryzyka związanego z koncentracją (wysokość zaangażowania Banku w stosunku do wnioskodawcy i grupy podmiotów powiązanych z nim kapitałowo i organizacyjnie),
- analiz branżowych opracowanych przez Bank Polskiej Spółdzielczości S.A.,
- raportów „Branżowy Ranking Ryzyka” opracowywanych przez Instytut Prognoz i Analiz Gospodarczych Fundacja Naukowa – za pośrednictwem Banku BPS S.A;
- oraz informacji medialnych.

Bank, jak co roku aktywnie uczestniczył w kredytowaniu jednostek samorządu terytorialnego. W ciągu roku prowadzono obsługę kredytową takich jednostek jak: Gmina Godów, Gmina Łyski, Gmina Siewierz, Gmina Poczesna, Powiat Żywiecki, Gmina Radzionków, Gmina Skoczów, Gmina Strumień, Gmina Tarnowskie Góry, Gmina Siemianowice Śląskie, Powiat Cieszyński. Jednostki samorządu terytorialnego korzystały z limitów kredytowych w rachunku bieżącym, kredytów obrotowych dla budżetu i kredytów inwestycyjnych. Łączne zaangażowanie kredytowe jednostek samorządu terytorialnego na dzień 31 grudnia 2019r. wynosiło 70 653 tys. zł, a udział w portfelu Banku wzrósł z 18% do 20%.

Zmiany wartości kredytów w poszczególnych sektorach przedstawia poniższa tabela.

Tabela: Zmiany wartości kredytów w poszczególnych sektorach

WYSZCZEGÓLNIENIE		Stan na 31.12.2018	udział	Stan na 31.12.2019	udział	zmiana 2019/2018
JST		70 150	18%	70 653	20%	503
Sektor niefinansowy	osoby prywatne	67 311	17%	75 421	21%	8 110
	pozostałe	253 631	65%	209 847	59%	-43 784
Suma		391 092	100%	355 921	100%	-35 171

Optymalizacja Sieci placówek

Bank Spółdzielczy w Jastrzębiu Zdroju na dzień 31.12.2019r. posiadał 26 placówek w tym: Centrala, 24 Punktów Kasowych oraz 1 Oddział.

W roku 2019 została zamknięta placówka zlokalizowana w Rybniku przy ul. Kardynała Bolesława Kominka 50, 44-217 Rybnik – Nowiny. Z końcem 2019 roku Bank zdecydował również o zakończeniu z dniem 14 stycznia 2020 prowadzenia działalności w placówce w Radlinie przy ulicy Rymera 15

(budynek UM Radlin) w związku z wygaśnięciem w powyższym terminie umowy na obsługę budżetu Miasta Radlin. Decyzje te podyktowane były przede wszystkim niewystarczającym potencjałem rynku, który mógłby gwarantować dalszy rozwój placówek.

Oddziały i Punkty Kasowe aktywne są bardziej po stronie pasywnej i w obszarze obsługi klienta detalicznego. Posiadają uprawnienia i warunki oferowania Klientom pełnego wachlarza usług i produktów bankowych. Poza siedzibą Banku wykonują określone czynności bankowe w zakresie działalności kredytowej, depozytowej i rozliczeniowej oraz realizują określone zadania rynkowe.

Placówki Banku charakteryzują się zminimalizowanym zatrudnieniem oraz relatywnie niskimi kosztami funkcjonowania. Bank prowadzi stały monitoring kosztów funkcjonowania placówek.

W Placówkach Banku poza Centralą w okresie od stycznia do grudnia 2019r. zawarto 1.195 sztuk umów kredytowych dla osób fizycznych co stanowi 82,53% wszystkich zawartych umów dla osób fizycznych, na łączną kwotę 20.341 tys. zł co stanowi 63,81% udzielonych kredytów dla osób fizycznych w całym Banku. Udział kredytów nieregularnych dla osób fizycznych poza Centralą na koniec 2019 roku wyniósł 2,11% i był niższy o 1,13 p. p. w stosunku do końca roku 2018.

Prowadząc aktywną działalność kredytową Bank zapewnia w każdej placówce obsługę ubezpieczeniową z zachowaniem priorytetu dopasowania produktu do potrzeb klienta dzięki wiedzy przeszkolonych pracowników Banku, posiadających certyfikaty osoby fizycznej wykonującej czynności agencyjne (OFWCA).

W 2019r. poza Centralą założono 1363 rachunki bankowe, z czego 799 to rachunki oszczędnościowo – rozliczeniowe co stanowi 89,37% otwartych rachunków ROR w całym Banku; 506 kont oszczędnościowych dla osób fizycznych co stanowi 88,77% otwartych rachunków tego typu w całym Banku oraz otwarto – 58 rachunków rozliczeniowych dla firm, co stanowi 34,32% otwartych rachunków rozliczeniowych w całym Banku.

Znaczący udział w zakresie budowania stabilnej bazy depozytowej mają placówki Banku z uwagi na fakt, iż większość zakładanych lokat w placówkach Banku to niskokwotowe rachunki oszczędnościowe lokat terminowych dla osób fizycznych. Obligo depozytowe osób fizycznych wzrosło w oddziałach i punktach kasowych w 2019 roku o 16.298 tys. zł do kwoty 309.158 tys. zł, co daje dynamikę na poziomie 105,57%. Udział obliża depozytowego osób fizycznych w oddziałach i punktach kasowych w obliżu depozytowym osób fizycznych w całym Banku wynosi 66,60%. Nadwyżka depozytów nad kredytami w Oddziałach i Punktach Kasowych rekompensowała odwrotną sytuację w Centrali.

Działalność marketingowa

Bank Spółdzielczy w Jastrzębiu Zdroju w 2019 roku wykorzystywał różne formy działalności promocyjnej, wspomagającej realizację zadań ukierunkowanych na utrzymanie i wzmocnienie pozycji

Banku na lokalnym rynku. Wydatki związane z tym obszarem działalności zamknęły się kwotą 328,9 tys. zł i były wyższe o 18,9 tys. zł w stosunku do roku 2018 roku.

Tabela: Porównanie kosztów na działalność marketingową i PR przedstawia poniższa tabela.

WYSZCZEGÓLNIENIE	2017 rok dane w tys. zł	2018 rok dane w tys. zł	2019 rok dane w tys. zł
reklama publiczna, ogłoszenia	195,47	215,04	223,05
raport roczny	0	0	0
reklama – sport	2,17	0	0
reklama – dekoracje, gadżety	73,21	34,92	46,48
reklama, promocja	38,76	40,11	41,83
koszty ogółem	309,61	290,07	311,36
koszty reprezentacji -nkup	26,48	20,02	17,56
koszty ogółem + nkup	336,09	310,09	328,92

W 2019 roku Bank wykorzystywał następujące dostępne narzędzia i instrumenty marketingowe:

- artykuły sponsorowane oraz reklama w prasie lokalnej (Dziennik Zachodni, Jasnet, Nowiny Wodzisławskie, Nowiny Rybnickie, Wiadomości z nad Piotrówki, biuletyny informacyjne wydawane przez spółdzielnie mieszkaniowe, itp.) oraz ogólnopolskiej (Forbes, Newsweek),
- emisja reklam na antenie Radia 90 FM,
- nośniki wizualne takie jak: tablice reklamowe wolnostojące, billboardy, tablice reklamowe przed Centralą i placówkami Banku,
- identyfikacja wizualna: plakaty i ulotki produktowe, namiot, flagi i gadżety z logo Banku, banery reklamowe,
- banery reklamowe na portalach internetowych: Jasnet, Tuwodziśław, Jastrzebieonline, oraz na stronach internetowych sponsorowanych klubów sportowych i organizacji,
- posty reklamowe i informacyjne na fanpage`u Banku (Facebook) oraz oficjalnym kanale BSstrzebieTV w serwisie YouTube, budowa zainteresowania produktem oraz tworzenie i utrzymywanie więzi za pomocą fanpage Banku,
- kampanie z wykorzystaniem narzędzia GoogleAds, reklamy w wyszukiwarce Google oraz reklamy graficzne u partnerów Google,
- Sponsoring: imprez sportowych, drużyn i indywidualnych sportowców, wspieranie szkół, przedszkoli, inicjatyw społecznych.

Do działań e-PR należało również prowadzenie konkursów na fanpage`u Banku, zarządzanie komunikatami PR'owymi w Internecie za pomocą narzędzi pozycjonowania. Z myślą o podniesieniu komfortu użytkownika witryny www.bsjastrzebie.pl i poszerzeniu wzajemnej komunikacji z Klientami Bank systematycznie aktualizuje informacje na stronie internetowej. Korzystanie ze strony jest całkowicie bezpieczne dzięki protokołowi http, czyli szyfrowaniu strony.

Bank wspiera organizacyjnie i finansowo różne formy aktywności ze swego otoczenia zgodnie z koncepcją społecznej odpowiedzialności biznesu.

Aktywnie włączył się w pomoc i sponsoring wielu przedsięwzięć podejmowanych przez lokalną społeczność - szkoły, przedszkola, stowarzyszenia oraz centra kultury. Bank kontynuował edukację w dziedzinie bankowości przez prowadzenie lekcji dla zainteresowanych szkół w centrali Banku oraz popularyzację praktyk oszczędzania poprzez program SKO, w którym od wielu lat uczestniczą lokalne szkoły. Jak co roku zaangażował się w propagowanie kultury fizycznej oraz sportu. W roku 2019 Bank miał przyjemność sponsorować między innymi popularne biegi uliczne organizowane w Jastrzębiu-Zdroju. „Jastrzębska 10-tka” oraz „Kobiety na 5+”. W obu tych wydarzeniach pośród tysięcy uczestników startowała również bankowa drużyna. Bank pomaga młodzieżowym klubom piłkarskim, UKS „Orzeł Moszczenica”, „Winners Gołkowice”, wspiera festiwal „JAZZtrzębie”, który z roku na rok zdobywa coraz większą popularność i z małego lokalnego wydarzenia stał się festiwalem międzynarodowym. Bank wspomagał lokalną pisarkę, Panią Zuzannę Trojnecką-Dasiak przy publikacji jej książki dla dzieci „Rety kotlety! Babciu!”. Co roku wspiera Wielką Orkiestrę Świątecznej Pomocy, angażując się w zbiórki, aukcje, a także zapewniając sprzęt i pracowników, którzy pomagają liczyć gotówkę podczas miejskiego finału.

Działania Banku oparte są o chęć wspierania i rozwijania lokalnej społeczności. Działania Public Relations oparte są na podstawach sformułowanych w celach strategicznych i kierunkowych oraz zgodne z wiodącą misją: *LOKALNY PIENIĄDZ NA ROZWÓJ LOKALNEJ PRZEDSIĘBIORCZOŚCI.*

Misja ta zakłada budowanie trwałych relacji z Klientami i Udziałowcami poprzez świadczenie wysokiej jakości usług finansowych i doradczych sprzyjających rozwojowi przedsiębiorczości i inicjatyw lokalnych. Tak zdefiniowana misja określa fundamentalny powód istnienia Banku Spółdzielczego w Jastrzębiu Zdroju i w zasadniczy sposób odróżnia go od innych instytucji bankowych.

3. Informacje o umowach znaczących dla działalności Banku

3.1 Umowy ubezpieczenia

Bank na podstawie zawartych umów agencyjnych, współpracuje z:

- Generali Życie Towarzystwo Ubezpieczeń S.A.,
- Concordia Polska Towarzystwo Ubezpieczeń S.A. należąca do grupy GENERALI,
- AXA Życie Towarzystwo Ubezpieczeń Spółka Akcyjna,
- AXA Ubezpieczenia Towarzystwo Ubezpieczeń i Reasekuracji Spółka Akcyjna,
- Macif Życie Towarzystwo Ubezpieczeń Wzajemnych.

W ramach prowadzonej współpracy w zakresie bancassurance Bank występuje w roli agenta i wykonuje czynności pośrednictwa ubezpieczeniowego w powiązaniu z prowadzoną przez siebie działalnością bankową. Klienci Banku mogą korzystać z większości oferowanych przez ubezpieczycieli produktów w celu zabezpieczenia zobowiązań wynikających z umów kredytu bądź z własnych potrzeb. Czynności pośrednictwa ubezpieczeniowego mogą być wykonywane zarówno w stosunku do osób będących klientami Banku tj. korzystających ze świadczonych przez Bank usług jak i w stosunku do innych osób.

Większą część sprzedaży ubezpieczeń stanowi ubezpieczenie „Życie Komfort” zawierane w celu zabezpieczenia zobowiązań wynikających z umów kredytu w towarzystwie Generali Życie Towarzystwo Ubezpieczeń S.A.

W ofercie ubezpieczeniowej Banku znajduje się również cała gama ubezpieczeń majątkowych w Concordia Polska Towarzystwo Ubezpieczeń S.A. oraz AXA Ubezpieczenia Towarzystwo Ubezpieczeń i Reasekuracji Spółka Akcyjna pozwalających na ubezpieczenie domów, mieszkań, ruchomości domowych, stałych elementów budynku, samochodów i odpowiedzialności cywilnej w życiu prywatnym. Oferta posiada szeroki zakres usług dla rolników - umożliwia ubezpieczenie budynków gospodarskich dla rolników, zapewnia ochronę maszyn rolniczych z opcją ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych i usług międzysąsiedzkich, NNW i Porad prawnych. Produktem dedykowanym dla rolników są również ubezpieczenia upraw i zwierząt w gospodarstwie takich jak „Concordia Konie”, „Concordia produkcja zwierzęca”.

Współpraca z:

- AXA Życie Towarzystwo Ubezpieczeń Spółka Akcyjna,
- AXA Ubezpieczenia Towarzystwo Ubezpieczeń i Reasekuracji Spółka Akcyjna,
- Macif Życie Towarzystwo Ubezpieczeń Wzajemnych,

została nawiązana w III kwartale 2019r. i jest jeszcze w fazie rozwoju i szkoleń pracowników oraz poznawania programów, jednak Bank wiąże z nią duże nadzieje na rozwój działalności w

obszarze bancassurance, głównie w związku ze zróżnicowaniem oferty oraz możliwością zakupu ubezpieczeń przez klienta bezpośrednio poprzez stronę internetową banku.

Wszystkie produkty ubezpieczeniowe oferowane są z zachowaniem priorytetu dopasowania produktu do potrzeb klienta dzięki wiedzy przeszkolonych pracowników Banku posiadających certyfikaty osoby fizycznej wykonującej czynności agencyjne (OFWCA).

3.2 Umowa zrzeczenia

Bank Spółdzielczy w Jastrzębiu Zdroju jest zrzeszony w Banku Polskiej Spółdzielczości S.A. w Warszawie.

3.3 Umowa Systemu Ochrony Zrzeczenia BPS

Bank Spółdzielczy w Jastrzębiu Zdroju przystąpił w dniu 07 grudnia 2018r. do Systemu Ochrony Zrzeczenia BPS.

System Ochrony Zrzeczenia BPS to porozumienie, w którym uczestniczą Bank Polskiej Spółdzielczości S.A. i zrzeszone z nim Banki Spółdzielcze, na mocy którego banki te zapewniają sobie wzajemnie wsparcie w zakresie płynności i wypłacalności w sytuacji wystąpienia trudności finansowych w którymkolwiek z tych banków.

Pozycja finansowa Uczestników Systemu Ochrony Zrzeczenia BPS oraz mechanizmy stworzone wewnątrz Systemu Ochrony dają dodatkowe, obok gwarancji Bankowego Funduszu Gwarancyjnego, wsparcie w zakresie bezpieczeństwa depozytów składanych przez klientów.

4. Czynniki zewnętrzne i konkurencja

Województwo śląskie zajmuje jedno z czołowych miejsc w kraju pod względem potencjału społeczno-gospodarczego i należy do najsilniejszych gospodarczo regionów Polski. Charakterystyczną cechą województwa jest duża liczba mieszkańców, zamieszkująca stosunkowo niewielki obszar kraju. Konsekwencją powyższego jest wysoki wskaźnik gęstości zaludnienia. O specyfice regionu decyduje aglomeracja górnośląska, która jest zespołem miast praktycznie stykających się ze sobą.

O specyfice obszaru, na którym działa Bank świadczą między innymi odległości między Centralą Banku, a siedzibami siedmiu obsługiwanych budżetów Jednostek Samorządu Terytorialnego, gdzie zgodnie z wymogami podpisanych umów Bank posiada swoje placówki. Dla czterech z nich odległość ta, nie przekracza 10 km, a maksymalna odległość wynosi 25 km.

Bank Spółdzielczy w Jastrzębiu Zdroju prowadzi działalność bankową w granicach województwa śląskiego, z wyraźnym ukierunkowaniem na jego południową część. Wysoki stopień zaludnienia tego obszaru oraz wyższy średni dochód w porównaniu do reszty kraju wpływa na znaczną nadreprezentację uczestnictwa innych banków (oddziały własne, placówki partnerskie, pośrednicy kredytowi) oraz instytucji parabankowych na tym terenie w stosunku do pozostałych części

województwa i Polski. Siła oddziaływania konkurencji uzależniona jest od konkretnej lokalizacji poszczególnych placówek Banku. Najmocniej odczuwalna jest w dużych miastach, tj.: Jastrzębiu-Zdroju, Bielsku-Białej, Rybniku oraz Rudzie Śląskiej. Mniejszą ilość placówek konkurencyjnych, choć wciąż charakteryzujących się wysokim stopniem aktywności można zaobserwować na terenie: Pszowa i Żywca. W gminach: Godów, Marklowice, Zebrzydowice, Świerklany, Łodygowice, Gaszowice, Mszana konkurencja nie występuje lub sprowadza się głównie do pojedynczych placówek agencyjnych PKO BP SA.

Bank identyfikuje podmioty konkurencyjne na podstawie podobieństwa świadczonych usług, lokalizacji w bezpośrednim sąsiedztwie placówek własnych, ilości placówek obcych na obszarze działania Banku, aktualnego i docelowego profilu klientów, udziału w rynku usług bankowych.

Do grona najistotniejszych konkurentów Bank zalicza: PKO Bank Polski, ING Bank Śląski, Santander Bank Polska, PeKaO SA, Getin Noble Bank, Bank Pocztowy oraz SKOK-i.

Umacnianiu pozycji rynkowej oraz dostępowi do szerokiego grona nowych klientów sprzyja współpraca w zakresie bankowej obsługi budżetów jednostek samorządu terytorialnego miast: Jastrzębie-Zdrój, Pszów, oraz gmin: Gaszowice, Godów, Mszana, Świerklany i Zebrzydowice, w których zlokalizowano punkty kasowe i oddziały Banku. Na powyższym terenie Bank cieszy się dużą rozpoznawalnością marki, z szerokim dostępem do placówek i oferty Banku, a w świadomości klientów posiada status instytucji mocno zaangażowanej we wspieranie lokalnej społeczności.

Bank znając najistotniejsze zagrożenia ze strony podmiotów konkurencyjnych, a w szczególności: intensywny rozwój alternatywnych kanałów dystrybucji ze wskazaniem na kanał internetowy, stały wzrost standardów jakości współpracy z klientami, usprawnianie wewnętrznych procesów skutkujących skracaniem czasu obsługi klientów - ponosi systematyczne nakłady finansowe związane z obszarem IT, przeprowadza automatyzację procesów ułatwiających sprzedaż zarówno w placówkach jak i online, wspiera rozwój pracowników w zakresie umiejętności sprzedażowych oraz jakości obsługi klientów.

Najistotniejsze atuty przewagi konkurencyjnej Banku to: przejrzystość oraz rzetelność przekazu oferty produktowej, możliwość elastycznego kształtowania oferty w oparciu o działania konkurencji i zmieniających się rozpoznanych potrzeb klientów, doświadczenie nabyte w minionych latach w finansowaniu projektów unijnych oraz w finansowaniu odnawialnych źródeł energii (kolektory, domy energooszczędne), doświadczenie w obsłudze kasowej – obsługa JST, spółdzielni mieszkaniowych, urzędów skarbowych, z szerokim dostępem do klientów tych instytucji. Bank rozwija systematycznie system aktywnego doradztwa dla klientów z segmentu MSP. Sieć placówek własnych rozlokowanych w pobliżu instytucji i podmiotów współpracujących. Obsługa jednostek oświatowych pomaga w prowadzeniu działań promocyjnych skierowanych do młodszych klientów. Budowany od lat kapitał relacyjny z klientami indywidualnymi, przedsiębiorcami oraz samorządem terytorialnym stanowi istotny element przewagi konkurencyjnej.

III. Zasoby jednostki

1. Zasoby kadrowe

Zgodnie z uchwalonymi celami strategicznymi i kierunkami działalności Banku Spółdzielczego w Jastrzębiu Zdroju na 2019 rok oraz w odpowiedzi na wyzwania nadchodzących lat, Bank Spółdzielczy w Jastrzębiu Zdroju dążył do pogłębienia przewagi konkurencyjnej na lokalnym rynku w celu osiągnięcia sukcesywnej poprawy efektywności i sprawności działania Banku m.in. poprzez **optymalne doskonalenie potencjału kadrowego**, uwzględniając kluczowe kierunki działalności Banku w obszarze zarządzania potencjałem kadrowym.

Podstawowym sposobem pozyskiwania nowych pracowników są oferty pracy. Celem Banku jest zatrudnianie osób kreatywnych i ambitnych, dla których przyczynianie się do sukcesu Banku stanowi wyznacznik ich samorealizacji.

W 2019 roku na podstawie wstępnego zapoznania się z ofertami zatrudnienia Członkowie Zarządu Banu przeprowadzili **58** rozmów kwalifikacyjnych z kandydatami ubiegającymi się o pracę. W wyniku rozmów kwalifikacyjnych w 2019 roku zatrudniono **24 osób**.

Na koniec grudnia 2019r. zatrudnienie w Banku kształtowało się na poziomie **160** pracowników (10 osób na urlopie wychowawczym), w tym: pracujący w Centrali Banku – **91 osób**, pracownicy placówek Banku – **69 osób**.

Wskaźnik odsetek osób legitymujących się wykształceniem wyższym na koniec grudnia 2019 roku kształtował się na poziomie **81,88%**. Średni staż pracy pracowników w Banku Spółdzielczym w Jastrzębiu Zdroju wynosi **10 lat**. Średnia wieku pracowników to **39 lat**, **12 %** załogi stanowią osoby, które nie przekroczyły **30-stu lat**.

2. Ocena Pracowników – Przegląd Kadrowy

Zarząd Banku Spółdzielczego w Jastrzębiu Zdroju za jeden z najistotniejszych instrumentów polityki personalnej uważa system okresowych ocen pracowników, które dokonywane są podczas corocznych przeglądów kadrowych począwszy od 2003 roku.

Okresowa ocena pracowników pozwala na przegląd posiadanych zasobów ludzkich dzięki ocenie wiedzy, umiejętności i pracy każdej zatrudnionej osoby, co umożliwia lepsze wykorzystanie potencjału pracowniczego. Natomiast wnioski zgłaszane przez pracowników podczas rozmowy z Komisją Przeglądu Kadrowego służą poznaniu opinii pracowników i pośrednio Klientów Banku na temat funkcjonowania Banku.

W 2018r. i w 2019r. Zarząd Banku Spółdzielczego w Jastrzębiu Zdroju, uwzględniając m.in. zapisy *Wytycznych Europejskiego Urzędu Nadzoru Bankowego w sprawie oceny kwalifikacji członków*

organu zarządzającego i osób pełniących najważniejsze funkcje, dokonał oceny **16 osób** pełniących najważniejsze funkcje w Banku na podstawie *Procedury dokonywania ocen odpowiedniości członków Zarządu oraz osób pełniących najważniejsze funkcje w Banku Spółdzielczym w Jastrzębiu Zdroju*.

Ocena osób zajmujących najważniejsze stanowiska Banku jest oceną indywidualną i obejmuje:

- **ocenę reputacji** dokonywana poprzez ocenę na podstawie wiarygodnych informacji zawartych w stosownych kryteriach dotyczących reputacji, w tym oświadczeń osoby ocenianej,
- **ocenę kompetencji**, poprzez którą dokonuje się oceny uwzględniając wiedzę, umiejętności, doświadczenie zawodowe pracowników oraz właściwość postawy wobec pełnionej funkcji.

Wyniki oceny osób zajmujących najważniejsze funkcje w Banku Zarząd Banku przedstawił na posiedzeniu Radzie Nadzorczej.

3. Szkolenia Pracowników

Zarząd Banku kładzie bardzo silny nacisk na podnoszenie kwalifikacji zawodowych pracowników, co przejawia się m.in. w organizowaniu i finansowaniu szkoleń mających podnieść poziom wiedzy. Przeszkoleni pracownicy Banku potrafią sprostać wymogom związanym z daną pracą. Szkolenia prowadzą do zwiększonej sprawności w wykonywaniu zadań.

Najlepszym pracownikom Bank zapewnia ciągły rozwój i efektywnie zarządza ich wiedzą i kompetencjami. Inwestując w rozwój i doskonalenie kadr, Bank stara się zatrzymać cenne dla Banku osoby w swoich strukturach.

Plan działalności szkoleniowej pracowników w 2019 roku został określony w przyjętym Uchwałą Zarządu Banu w dokumencie *„Polityka kadrowa i szkoleniowa Banku Spółdzielczego w Jastrzębiu Zdroju na lata 2019 – 2022”*.

W dokumencie tym opisano szczegółowo proces szkolenia kadry pracowników, w tym analizę potrzeb szkoleniowych oraz organizację zarządzania systemem szkoleń w Banku.

Dodatkowo Uchwałą Zarządu nr 113/2019 z dnia 12.03.2019r. zatwierdzono plan działalności szkoleniowej na 2019 rok dla pracowników Banku, który reguluje system szkoleń wewnętrznych dla pracowników „frontoffice” oraz plan szkoleń zewnętrznych i specjalistycznych na 2019 rok.

W 2019 roku utrzymano wysoką rangę podnoszenia kwalifikacji zawodowych pracowników podczas szkoleń wewnętrznych i zewnętrznych.

W 2019 roku **91** pracowników Banku uczestniczyło w **59** specjalistycznych szkoleniach zewnętrznych i wewnętrznych, prowadzonych przez wyspecjalizowane firmy.

Dla poprawy doskonalenia umiejętności sprzedażowych oraz budowania trwałych relacji z klientami Banku w 2019 roku zorganizowano **6 szkoleń wewnętrznych**, podczas których przeszkolono **76** pracowników. Szkolenia te spotkały się z dużym zainteresowaniem pracowników ze

względu na swój praktyczny charakter. Szkolenia przeprowadzone zostały poprzez zastosowanie profesjonalnych metod i skutecznych narzędzi szkoleniowych, podczas których pracownicy mieli możliwość podnieść swoje kompetencje sprzedażowe.

Bank umożliwia również pracownikom podnoszenie swoich kwalifikacji zawodowych poprzez uczestnictwo w specjalistycznych kursach, praktykach zawodowych oraz studiach podyplomowych. W 2019 roku jedna osoba skorzystała z tej formy szkolenia tzw. „samokształcenia zawodowego”.

4. Motywowanie Pracowników

W celu zabezpieczenia realizacji celów rozwojowych określonych w Strategii Banku Spółdzielczego w Jastrzębiu Zdroju oraz Planie Finansowym, Zarząd Banku Spółdzielczego w Jastrzębiu Zdroju od 2007 roku kontynuuje system motywacyjny, oparty na dodatkowym premiowaniu pracowników w celu wzmocnienia działań pracowniczych w obszarze realizacji wybranych zadań rynkowych w danym okresie sprawozdawczym.

Dla zwiększenia efektywności pracy poszczególnych komórek organizacyjnych Banku oraz poprawy jakości i skuteczności sprzedaży usług bankowych w 2019 roku Zarząd Banku dokonał modyfikacji systemu motywacyjnego.

Rozwój systemu motywacyjnego ma na celu stały wzrost udziału ruchomej części płac w systemie wynagradzania pracowników za realizację konkretnych zadań rynkowych.

Tabela: Rozwój systemu motywacyjnego w latach 2011 – 2019.

Rok Składnik wynagrodzenia	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Średnie wynagrodzenie z tytułu płacy zasadniczej i dodatku funkcyjnego zł / m-c	2 815 zł	3 081 zł	3 044 zł	3 013 zł	3 104 zł	3 070 zł	3 016 zł	3 174 zł	3 480 zł
Średnia wysokość wynagrodzenia stałego i zmiennego (premie uznaniowe, motywacyjne, 13 pensja itp.) zł/m-c	3 548 zł	3 890 zł	3 813 zł	3 788 zł	3 786 zł	3 483 zł	3 329 zł	3 564 zł	3 940 zł
Udział ruchomej części płac w wynagrodzeniu ogółem zł /m-c	733 zł 20,7%	809 zł 20,8%	769 zł 20,2%	775 zł 20,5%	682 zł 18,0%	413 zł 11,9%	313 zł 9,4%	390 zł 10,9%	460 zł 11,7%

IV. Informacje na temat posiadanych własnych udziałów/akcji

Bank nie posiada własnych udziałów /akcji

V. Informacja w zakresie instrumentów finansowych

1. Klasyfikacja instrumentów finansowych

Bank Spółdzielczy w Jastrzębiu Zdroju klasyfikuje instrumenty finansowe w dniu ich nabycia zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Finansów w sprawie szczególnych zasad rachunkowości banków z 01.10.2010r.

Klasyfikacja instrumentów finansowych

- 1) aktywa finansowe i zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy, w tym aktywa lub zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu,
- 2) udzielone kredyty i pożyczki oraz inne należności własne banku,
- 3) aktywa finansowe utrzymywane do terminu zapadalności,
- 4) aktywa finansowe dostępne do sprzedaży.

Według stanu na dzień 31.12.2019r. Bank Spółdzielczy posiadał instrumenty finansowe w następujących kategoriach:

- Udzielone kredyty i pożyczki oraz inne należności własne banku – 535.974 tys. zł.
- Aktywa finansowe utrzymywane do terminu zapadalności – 164.658 tys. zł.
- Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży- 3.048 tys. zł.

2. Zarządzanie ryzykiem w Banku (cele i metody)

a) RYZYKO KREDYTOWE (portfel kredytowy)

W celu poprawy wskaźnika jakości aktywów kredytowych, Bank zarządzał ryzykiem kredytowym, ryzykiem koncentracji zaangażowań, ryzykiem kredytowym ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie w myśl Rekomendacji S Komisji Nadzoru Finansowego i ryzykiem kredytowym detalicznych ekspozycji kredytowych w myśl Rekomendacji T Komisji Nadzoru Finansowego. Minimalizacji ryzyka kredytowego służyły obowiązujące procedury, w tym sporządzona na rok 2019 i zatwierdzona przez Radę Nadzorczą *Polityka zarządzania ryzykiem kredytowym w Banku Spółdzielczym w Jastrzębiu Zdroju*.

W ramach monitorowania ryzyka kredytowego w ujęciu portfelowym, w komórce ds. zarządzania ryzykami w 2019 roku, sporządzono 4 kwartalne raporty dotyczące kontroli kształtowania się zatwierdzonych przez Zarząd i Radę Nadzorczą pożądanych wielkości portfela kredytowego, limitów i wartości progowych określających strukturę, profil i poziom ryzyka kredytowego. Raporty te były

przedstawione i omówione na posiedzeniach Rady Nadzorczej Banku jak i na posiedzeniach Komitetu Zarządzania Ryzykami, odbywających się z proceduralnie określoną częstotliwością.

W ramach funkcjonującego w Banku Systemu Informacji Zarządczej sporządzono szereg zestawień, danych analitycznych, raportów dotyczących m.in. portfeli ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie na nieruchomości mieszkalnej jak i ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie na nieruchomości niemieszkalnej (nieruchomości komercyjne, pozostałe), wyliczenia łącznego wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka kredytowego metodą standardową oraz oszacowania kapitału wewnętrznego z tytułu istotnych kategorii ryzyka tj.: koncentracji dużych zaangażowań kredytowych, a także koncentracji branżowej, zabezpieczeń jak również koncentracji w jednorodny instrument finansowy.

W 2019 roku limity koncentracji wierzytelności i sumy wierzytelności Banku, wyznaczone przez Prawo Bankowe nie zostały przekroczone. Stosowane w Banku procesy decyzyjne i mechanizmy kontrolne wspomagały proces ograniczania ryzyka kredytowego.

W roku 2019 Zarząd Banku podejmował działania zmierzające do poprawy wskaźnika jakości aktywów kredytowych oraz wzrostu poziomu wskaźnika pokrycia kredytów z rozpoznaną utratą wartości rezerwami celowymi, a poziom odchyień w stosunku do Wewnętrznego Planu Naprawy sprawozdawany był w okresach kwartalnych do Rady Nadzorczej Banku oraz do Systemu Ochrony Zrzeszenia Banku BPS SA.

Wskaźnik pokrycia kredytów z rozpoznaną utratą wartości rezerwami celowymi na koniec grudnia 2019r. nie spełnił poziomu określonego na poziomie 22,07%. Różnica w stosunku do planu wyniosła 5,93p.p. wskutek przekroczenia zaplanowanej wielkości poziomu kredytów z rozpoznaną utratą wartości o 4 989 tys. zł (tj. 7%). Przekroczenie to wynikało w głównej mierze z konieczności przeklasyfikowania w IV kwartale br. (pomimo pełnej realizacji procesu restrukturyzacji) znaczącej ekspozycji kredytowej w kwocie brutto 4 321 tys. Zł, a to w związku ze zdarzeniem losowym jakim był pożar hal przerobu odpadów (główne źródło przychodów). Wskaźnik jakości aktywów został naruszony o 0,11 p.p. w stosunku do planu.

Ochronę jakości portfela kredytowego zapewniają jego okresowe przeglądy oraz bieżące monitorowanie terminowej obsługi kredytów i kondycji finansowej Dłużników Banku.

Proces monitoringu w Banku jest procesem stałej kontroli ryzyka kredytowego, realizowanym poprzez bieżący kontakt z Klientem oraz obserwację i analizę:

- sytuacji ekonomiczno-finansowej i majątkowej klienta oraz osób będących dłużnikami Banku z tytułu zabezpieczenia osobistego transakcji kredytowej,
- stanu ustanowionych zabezpieczeń,
- z uwzględnieniem dotychczasowej współpracy z Klientem, polegającej min. na jakości i terminowości obsługi zadłużenia w Banku.

W roku 2019 monitoringowi kwartalnemu (ocenie standingu finansowego) podlegały podmioty gospodarcze, których zaangażowanie na ostatni dzień miesiąca kończącego kwartał/rok było równe bądź przekraczało 3 mln zł oraz podmioty, które sklasyfikowano do kategorii ryzyka innej niż „normalna”. Bank dokonuje przeglądu portfela ekspozycji kredytowych w okresach kwartalnych z zachowaniem ostrożnościowego progu kwoty ekspozycji kredytowej 3 mln zł jednak nie mniej niż równowartość 1 mln euro zgodnie z zapisami Polityki Zarządzania Ryzykiem Kredytowym na rok 2019 (10% funduszy własnych – Rozporządzenie Ministra Finansów).

Zgodnie z kwartalnymi planami monitoringu w roku 2019 przeglądowi i klasyfikacji podlegało:

- w I kwartale 181 ekspozycji kredytowych,
- w II kwartale 153 ekspozycje kredytowe,
- w III kwartale 148 ekspozycji kredytowych,
- w IV kwartale 147 ekspozycji kredytowych.

I tak średnio w kwartale w roku 2019 systematycznemu monitoringowi kwartalnemu pod kątem oceny sytuacji ekonomiczno-finansowej Dłużników oraz przeglądu i oceny stanu i wartości prawnych form zabezpieczeń spłaty kredytów podlegało 61 % portfela kredytowego.

W ramach rocznego monitoringu zgodnie z obowiązującą „Procedurą Monitoringu Banku Spółdzielczego w Jastrzębiu Zdroju” przeprowadzono ocenę sytuacji ekonomiczno – finansowej pozostałych podmiotów, które ze względu na zaangażowanie kredytowe podlegały monitoringowi raz w roku. W związku z powyższym oceną ze względu na sytuację ekonomiczno-finansową zostało objętych 176 podmiotów prowadzących działalność gospodarczą korzystających z produktów obarczonych ryzykiem kredytowym (kredyty, gwarancje bankowe), co miało przełożenie na dokonanie klasyfikacji 249 ekspozycji kredytowych związanych z finansowaniem działalności gospodarczej. Monitoringiem rocznym zostało objęte zaangażowanie w wys. 78.354 tys. zł co stanowiło ponad 19% wartości całego portfela aktywów kredytowych wg stanu na dzień 31.12.2019r. (zaangażowanie bilansowe + pozabilansowe). Dodatkowo w roku 2019 dwukrotnie, w okresach półrocznych przeprowadzono przegląd oraz dokonano na jego podstawie klasyfikacji ekspozycji obciążonych ryzykiem kredytowym będących efektem zakupu przez Bank instrumentów dłużnych. W ramach prowadzonego procesu monitoringu i klasyfikacji należności po zapoznaniu się z propozycjami pracowników Komórki ds. monitoringu i klasyfikacji należności i rekomendacjami Komitetu Kredytowego, Zarząd Banku podjął decyzję o zmianie klasyfikacji należności i zobowiązań pozabilansowych o charakterze finansowym i gwarancyjnym do innej kategorii ryzyka w stosunku do **19 Kredytobiorców**, gdzie 9 ekspozycji kredytowych dotyczących 9 Kredytobiorców zostały zaklasyfikowane do klasy wyższego ryzyka kredytowego, a 13 ekspozycji kredytowych dotyczących 10 Kredytobiorców sklasyfikowano do klasy niższego ryzyka kredytowego.

Ponadto pracownicy Komórki ds. Monitoringu i Klasyfikacji Należności Kredytowych przeprowadzili roczny monitoring zabezpieczeń znajdujących się w portfelu kredytowym 131 szt. kredytów

mieszkaniowych i hipotecznych dla osób fizycznych. Bank zgodnie z rekomendacjami Nadzorczy, tj. z wymogami zawartymi w Rekomendacji S Komisji Nadzoru Finansowego dokonywał przeglądu wartości zabezpieczeń w zakresie oceny wskaźnika LtV dla ekspozycji kredytowych zaliczanych do portfela ekspozycji zabezpieczonych hipotecznie na nieruchomości mieszkalnej jak i do portfela ekspozycji zabezpieczonych hipotecznie na nieruchomościach niemieszkalnych. W zakresie realizacji nałożonych wymogów na banki w zakresie przeglądu wartości zabezpieczeń hipotecznych pracownicy Komórki wprowadzali do Systemu Analiz i Monitorowania Rynku Obrotu Nieruchomościami AMRON informacje dotyczące nieruchomości i ich wyceny dokonanej przez rzeczoznawców majątkowych, tym samym przyczyniając się do zwiększania informacji dot. rynku nieruchomości dostępnej w ww. bazie. I tak na koniec 2019 roku w ww. bazie znalazły się informacje o 749 nieruchomościach stanowiących jedną z ustanowionych form zabezpieczeń spłat kredytów udzielonych przez Bank.

Ponieważ wskaźnik kredytów zagrożonych (NPL) w Banku w roku 2019 kształtował się na poziomie wyższym niż 5%, to zgodnie z wytycznymi EBA z dnia 31 października 2018r. zawartymi w dokumencie EBA/GL/2018/06 - Zarząd Banku Spółdzielczego w Jastrzębiu Zdroju był zobligowany do opracowania i wdrożenia strategii w zakresie zarządzania ekspozycjami nieobsługiwanymi i restrukturyzowanymi, co miało miejsce w grudniu 2019r. Opracowana przez Zarząd Banku „Strategia zasady zarządzania ekspozycjami zagrożonymi (nieobsługiwanymi i restrukturyzowanymi) w Banku Spółdzielczym w Jastrzębiu Zdroju” została zatwierdzona Uchwałą Rady Nadzorczej nr 70/12/2019r. w dniu 30.12.2019r. Przyjęta wyżej wymieniona Strategia zawiera zasady i cele umożliwiające Bankowi uzyskanie określonej w czasie redukcji należności nieobsługiwanymi (NPE) przy przyjęciu realistycznego horyzontu czasowego. Funkcjonujący w Banku model operacyjny na potrzeby zarządzania wierzytelnościami nieobsługiwanymi i restrukturyzowanymi spełnia wymogi nadzorcze i dostosowany jest do wytycznych EBA w zakresie NPE, ponieważ w strukturze organizacyjnej Banku wyodrębnione są specjalne jednostki niezależne od działań w zakresie udzielania kredytów, tj. komórka ds. windykacji i komórka ds. restrukturyzacji przy jednoczesnym dostępie do wykwalifikowanych kadr zewnętrznych (rzeczoznawców majątkowych, radców prawnych). Ustalony przez Bank wskaźnik NPL dotyczący udziału kredytów nieobsługiwanymi i zaliczek w wartości bilansowej brutto sumy kredytów i zaliczek na dzień 31.12.2019r. wynosił 13,39%, a stosunek kredytów nieobsługiwanymi do kapitałów własnych, tzw. wskaźnik TEXAS wynosił **137,43%**.

W ramach realizacji procesu zarządzania wierzytelnościami trudnymi - podejmowane działania pracowników komórki ds. restrukturyzacji pod ścisłym nadzorem Wiceprezesa Pionu Restrukturyzacji i Windykacji za 12 m-cy 2019 roku przyniosły efekty w postaci odzyskania należności Banku w kwocie 7 517 tys. zł z czego spłata kapitału kredytów restrukturyzowanych oraz objętych działaniami

prewencyjnymi wyniosła 5.738 tys. zł, a spłata odsetek to kwota 1.779 tys. zł, dodatkowo w przychodach Banku pojawiły się przychody z tytułu rozwiązania rezerw w kwocie 644 tys. zł.

Kredyty i pożyczki udzielone klientom brutto wg stanu na dzień 31.12.2019r. wyniosły 368 736 mln zł, w tym kredyty i pożyczki objęte restrukturyzacją to kwota 37 mln zł, gdzie wartość odpisów z tytułu utraty wartości kredytów i pożyczek udzielanych klientom wynosiła ponad 13 mln zł z czego 3 mln zł dotyczyło kredytów i pożyczek podlegających forbearance. Jeżeli chodzi o strukturę portfela kredytów podlegających restrukturyzacji według typu produktu to najwyższy udział w portfelu miały kredyty gospodarcze, których udział wynosił 85%, następnie kredyty na cele konsumpcyjne z 13% udziałem, a na końcu plasowały się kredyty mieszkaniowe stanowiąc zaledwie 2% tego portfela. Mając na uwadze podział portfela kredytów objętych procesem restrukturyzacji ze względu na kredytowane podmioty, to najwyższy udział w tym portfelu przypadał na kredyty udzielone MŚP (spółki prawa handlowego, spółki osobowe), gdyż stanowiły one 57% tego portfela, następnie 28% portfela przypadało na kredyty udzielone przedsiębiorcom indywidualnym na działalność gospodarczą, a 15% to kredyty osób fizycznych w tym portfelu.

Kwota dochodów z tytułu odsetek związanych z kredytami i pożyczkami udzielonymi klientom, które były objęte procesem restrukturyzacji w dochodach z tyt. odsetek w Banku na dzień 31.12.2019r. wynosiła 2 371 tys. zł. Pracownicy ww. komórki w ramach czynionych działań prewencyjno-restrukturyzacyjnych i zaradczych zainicjowali i odbyli 47 spotkań z Kredytobiorcami, które to spotkania miały miejsce zarówno w siedzibie Kredytobiorcy, jak i w siedzibie Banku, a które to spotkania niejednokrotnie odbywały się z udziałem Członków Zarządu Banku. Na koniec grudnia 2019 roku objęte procesem restrukturyzacji bądź to działaniami „prewencyjnymi” były 34 ekspozycje kredytowe w łącznej kwocie bilansowej brutto 37 mln zł z czego 12 ekspozycji kredytowych w sumie wynoszącej niecałe 26 mln. zł są zaliczone do portfela ekspozycji kredytowych nieobsługiwanych.

Własne działania windykacyjne Banku w 2019 roku doprowadziły do odzyskania niemal 6,26 mln zł. należności kredytowych, w tym:

- ✓ 3,95 mln zł tytułem kapitału;
- ✓ 1,85 mln zł tytułem odsetek;
- ✓ 459 tys. zł tytułem pozostałych przychodów operacyjnych.

Działania windykacyjne prowadzone przez Bank z udziałem komorników sądowych przyniosły odzyskanie kwoty ponad 1,08 mln zł. w tym:

- ✓ 79 tys. zł tytułem kapitału
- ✓ 117 tys. zł tytułem odsetek
- ✓ 888 tys. zł tytułem pozostałych przychodów operacyjnych.

W wyniku m.in. wyżej opisanych działań restrukturyzacyjnych i windykacyjnych uzyskano na dzień 31-12-2019r. następujące przychody:

- ✓ 269 mln zł z tytułu rozwiązania rezerw celowych
- ✓ 2,99 mln zł z tytułu rozwiązania odpisów aktualizujących
- ✓ 2,96 mln zł z tytułu pozostałych przychodów operacyjnych.

W ramach działań windykacyjnych w 2019r. wystosowano 273 wezwania do zapłaty, wypowiedziano 24 umowy kredytowe, wystąpiono o 26 tytułów wykonawczych, skierowano do komorników sądowych 69 wniosków o wszczęcie egzekucji. Ponadto przeprowadzono 2 398 kontroli wyjazdowych do dłużników Banku.

b) RYZYKO PŁYNNOŚCI

Podstawowe miary zarządzania ryzykiem płynności stanowiły wskaźniki wynikające z *Uchwały Komisji Nadzoru Finansowego w sprawie ustalenia wiążących banki norm płynności*. Jednocześnie Bank monitorował i raportował pozycje dotyczące sytuacji płynnościowej wg postanowień rozporządzenia CRR, a zwłaszcza poziom płynności krótkoterminowej określony wskaźnikiem LCR (liquidity coverage ratio) – jako relację aktywów płynnych do wypływów netto. Poziom pokrycia wypływów netto - LCR dzienny sprawozdawany był także w trybie dzienny do Systemu Ochrony Zrzeszenia Banku BPS SA.

Podstawą polityki Banku w zakresie płynności było utrzymywanie portfela aktywów płynnych oraz wzrost stabilnych źródeł finansowania, w szczególności stabilnej bazy depozytowej osób prywatnych. Podstawową metodą pomiaru ryzyka była luka płynności, tj. zestawienie urealnionych terminów płatności aktywów, pasywów i zobowiązań pozabilansowych. Aktywa, pasywa i zobowiązania pozabilansowe były grupowane według podobnej charakterystyki oraz rozdzielane do odpowiednich przedziałów czasowych, które kształtowały ryzyko płynności, zgodnie z terminami zapadalności/wymagalności i z zasadami urealniania poszczególnych kategorii, przyjętymi przez Bank. Oprócz wewnętrznych limitów ostrożnościowych, za każdy dzień roboczy analizie i kontroli podlegały nadzorcze normy płynności – wskaźniki M1, M2, M3, M4, wynikające z *Uchwały Nr 386/2008 KNF z dnia 17 grudnia 2008 roku w sprawie ustalenia wiążących banki norm płynności*. Na dzień 31.12.2019r. Bank zachował nadzorcze miary płynności powyżej ustalonych limitów. Dodatkowo zgodnie z zapisami art. 416 *Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych* Bank sporządzał sprawozdania dotyczące płynności krótkoterminowej w okresach miesięcznych (Liquidity Coverage Ratio LCR) oraz sprawozdania dotyczące stabilnego finansowania w okresach kwartalnych (Net StableFunding Ratio NSFR). Bank monitorował stopień wypełnienie wskaźnika LCR zgodnie z wymaganiami *rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2015/61 z dnia 10.10.2014r.*, gdzie poziom tego wskaźnika wynosił na 31.12.2019r. 481% przy obowiązującym minimalnym limicie pokrycia wypływów netto wynoszącym w danym roku 100%.

W całym 2019 roku płynność Banku kształtowała się na wystarczającym poziomie. Bank posiadał bufor płynnościowy (znaczący portfel płynnych papierów wartościowych), a także miał do dyspozycji dodatkowe środki zabezpieczające potencjalny odpływ depozytów w Banku Zrzeszającym w formie limitu lokacyjnego i debetowego, a pozyskanie stabilnych źródeł finansowania (zwłaszcza depozytów gospodarstw domowych) umożliwiło w 2019 roku finansowanie akcji kredytowej.

c) RYZYKO RYNKOWE - ryzyko walutowe

Skala działalności walutowej Banku w roku 2019 nadal nie była znacząca, ponieważ zarówno aktywa jak i pasywa walutowe Banku nadal stanowiły ułamek procenta sumy bilansowej. Ryzyko rynkowe było umiarkowane i ograniczało się do ryzyka poniesienia straty na skutek niekorzystnych zmian kursów walut. Ryzyko rynkowe w Banku zawężone zostało do ryzyka kursowego i stosowano uproszczone metodologie w zakresie zasad pomiaru i monitorowania ryzyka walutowego.

Na potrzeby oszacowania kwoty ekspozycji na ryzyko, Bank przyjął tzw. metodę podstawową obliczania wymogu kapitałowego na ryzyko walutowe. Udział aktywów walutowych i zobowiązań pozabilansowych w sumie bilansowej na 31 grudnia 2019 roku wyniósł 0,93%, natomiast udział pasywów walutowych 0,90%. Wg stanu na dzień 31.12.2019r. pozycja długa wystąpiła w walucie EURO w wysokości 475 tys. zł, natomiast w walucie USD i GBP wystąpiła pozycja krótka w wysokości odpowiednio 358 tys. zł. oraz 11 tys. zł.

Wg stanu na 31.12.2019r. minimalny wymóg kapitałowy na ryzyko walutowe był wystarczający, Bank nie wyznaczał dodatkowego wymogu z tego tytułu.

Na dzień 31 grudnia 2019 roku całkowita (długa) otwarta pozycja walutowa wyniosła 475 tys. zł i stanowiła 1,17% funduszy własnych banku przy maksymalnym limicie 2% funduszy własnych banku.

d) RYZYKO STOPY PROCENTOWEJ

Zarządzanie ryzykiem stopy procentowej w roku obrachunkowym 2019 polegało na badaniu zmienności wyniku odsetkowego wynikającej ze zmian stóp procentowych w granicach niezagrażających bezpieczeństwu Banku i akceptowanych przez Radę Nadzorczą Banku.

Zmienność stóp procentowych wpływa na dochody Banku, wynikające z różnicy w oprocentowaniu i strukturze czasowej pomiędzy wielkością aktywów i pasywów.

W 2019 roku Rada Polityki Pieniężnej nie podjęła zmiany w zakresie podstawowych stóp procentowych. Ryzyko stopy procentowej w ciągu całego 2019 roku monitorowane było poprzez analizę ryzyka luki i profilu stopy procentowej bilansu Banku, w połączeniu z ustalonym na dany rok obrachunkowy przez Zarząd Banku limitem dopuszczalnego poziomu zmiany wyniku odsetkowego. Ryzyko stopy procentowej zdeterminowane było głównie ryzykiem niedopasowania terminów przeszacowań stóp procentowych aktywów i zobowiązań Banku. Na dzień 31.12.2019r. obliczono potencjalną zmianę wyniku finansowego (odsetkowego) dla szokowego spadku lub wzrostu stóp

procentowych (zgodnie z metodą pomiaru ryzyka stopy procentowej stosowaną przez Bank – wzrost i spadek o 200 p.b.). W przypadku wzrostu/spadku stóp procentowych potencjalna niekorzystna zmiana dochodu przy spadku stóp procentowych o 200 p.b. wyniosłaby w skali 12 miesięcy 3 641,80 tys. zł, tj. 19,06% annualizowanego wyniku odsetkowego i 9 % funduszy własnych. Należy podkreślić, iż ekspozycja Banku na ryzyko stopy procentowej na koniec roku 2019 kształtowała się na akceptowalnym poziomie.

Pod koniec roku 2019 roku dokonano zmian w zakresie zarządzania ryzykiem stopy procentowej w Banku w celu dostosowania obowiązujących zapisów do *Wytycznych w sprawie zarządzania ryzykiem stopy procentowej z tytułu działalności zaliczanej do portfela bankowego (EBA/GL/2018/02) z dnia 19 lipca 2018r.*, a także w celu ujednoczenia do zasad opracowanych przez Spółdzielnię Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS przyjętych Uchwałą nr 02/12/2019 Rady Nadzorczej Spółdzielni Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS w dniu 4 grudnia 2019r. (zwanym dalej zasadą SOZ).

Realizacja wielkości w zakresie rozpiętości odsetkowej i marży odsetkowej była poniżej wielkości planowanych, co nie było wynikiem narażenia banku na ryzyko stopy procentowej tylko efektem niskich stóp procentowych, a także pogorszenia się jakości portfela aktywów kredytowych.

e) RYZYKO OPERACYJNE

Ryzyko operacyjne to możliwość wystąpienia straty wynikającej z niedostosowania lub zawodności procesów wewnętrznych, ludzi i systemów lub ze zdarzeń zewnętrznych. Ryzyko operacyjne obejmuje ryzyko prawne natomiast wyłącza się z niego ryzyko utraty reputacji.

Celem strategicznym zarządzania ryzykiem operacyjnym w Banku w roku 2019 była optymalizacja efektywności gospodarowania poprzez dopasowanie mechanizmów kontrolnych do rzeczywistego poziomu narażenia na ryzyko, zapobieganie występowaniu zdarzeń operacyjnych, minimalizowanie strat operacyjnych oraz zwiększanie szybkości oraz efektywności reakcji Banku na zdarzenia operacyjne.

W roku 2019 Bank tworzy wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka operacyjnego obliczony metodą wskaźnika bazowego w wysokości 4 105 tys. zł. Poziom straty brutto związanej ze zdarzeniami operacyjnymi odnotowanymi na dzień 31.12.2019r. mającymi bezpośredni wpływ na rachunek wyników wynosił 126 tys. zł z czego odzyskano 10 tys. zł.

Przeprowadzana w 2019 roku kwartalna analiza występowania incydentów/zdarzeń ryzyka operacyjnego, analiza strat z tytułu ryzyka operacyjnego oraz poziomu wykorzystania limitów pozwoliła stwierdzić, iż ryzyko operacyjne w Banku jest utrzymywane na umiarkowanym poziomie, a przeprowadzane działania oraz wdrożony w Banku system elektronicznej rejestracji zdarzeń operacyjnych umożliwiające kompleksową ocenę profilu ryzyka operacyjnego powodują, że ryzyko to utrzymuje się na akceptowalnym poziomie.

f) RYZYKO TRUDNOMIERZALNE

Bank w 2019r. zarządzał ryzykiem trudnomierzalnym poprzez realizację procesów określonych w "Instrukcji zarządzania ryzykiem trudnomierzalnym w Banku Spółdzielczym w Jastrzębiu Zdroju" oraz w "Polityce zgodności w Banku Spółdzielczym w Jastrzębiu Zdroju".

W roku 2019 nie odnotowano strat finansowych jak również niefinansowych związanych z ryzykiem trudnomierzalnym. Świadczy to o prawidłowo funkcjonującym systemie zarządzania ryzykiem trudnomierzalnym w Banku Spółdzielczym w Jastrzębiu Zdroju.

g) RYZYKO BRAKU ZGODNOŚCI

Ryzyko braku zgodności to ryzyko skutków nieprzestrzegania przepisów prawa, regulacji wewnętrznych oraz standardów rynkowych w procesach funkcjonujących w Banku.

Zapewnianie zgodności, w tym zarządzania ryzykiem braku zgodności w Banku, ma zapewnić przestrzeganie w Banku przepisów prawa, regulacji wewnętrznych oraz standardów rynkowych. Zapewnianie zgodności to jeden z celów systemu kontroli wewnętrznej.

Podobnie jak w poprzednich latach, tak i w 2019 roku zarządzanie ryzykiem braku zgodności realizowane jest w Banku na podstawie pisemnych zasad i procedur, w tym zgodnie z przyjętą „Polityką zgodności w Banku Spółdzielczym w Jastrzębiu Zdroju”. Podstawowy cel Polityki zgodności to uzyskanie stanu, w którym wszelkie działania Banku, jego organów i pracowników są w maksymalnym stopniu zgodne z przepisami prawa, regulacjami wewnętrznymi, a także standardami rynkowymi.

Proces zarządzania ryzykiem braku zgodności obejmuje: identyfikację, ocenę, kontrolę i monitorowanie, ograniczanie oraz raportowanie o tymże ryzyku. Jako proces stanowi integralny element kultury organizacyjnej oraz przyjętego stylu działania Banku, a jego istotny element to stała obserwacja otoczenia Banku, w tym w szczególności otoczenia prawnego.

W Banku określono istotne obszary zarządzania ryzykiem braku zgodności, do których należą niżej wskazane:

- Ochrona interesów - obejmuje ocenę nowych i istniejących produktów oraz usług dla klientów Banku, ocenę dokumentów stosowanych w relacjach z klientami, tj. wzorce umowne i regulaminy, ocenę materiałów informacyjnych i marketingowych kierowanych do klientów, nadzór nad prawidłowością oferowania klientom produktów i usług bankowych, instrumentów finansowych, w tym również nad prawidłowością przeprowadzanych procesów sprzedażowych, ocenę zabezpieczenia przed ujawnieniem tajemnicy bankowej lub nieuzasadnionym przetwarzaniem danych osobowych klientów Banku;
- Ochrona tajemnicy bankowej;
- Ochrona danych osobowych;

- Bezpieczeństwo finansowe – obejmuje przeciwdziałanie praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu oraz przestrzeganie sankcji międzynarodowych, przeciwdziałanie nadużyciom, mobbing;
- Etyka zawodowa - obejmuje w szczególności: budowanie i promowanie postępowania zgodnego z obowiązującymi w Banku przepisami wewnętrznymi i standardami etycznymi, określonymi w Kodeksie etyki Banku, zagadnienia działalności konkurencyjnej pracowników Banku, przyjmowanie darowizn i podarunków, wypracowanie standardów chroniących pracowników zgłaszających nieprawidłowości.

Zgodnie z ustawą Prawo bankowe, w Banku funkcjonuje Komórka do spraw zgodności, która ma charakter niezależny. Wykonuje ona czynności na podstawie regulaminu funkcjonowania komórki i instrukcji zarządzania ryzykiem braku zgodności oraz innych regulacji wewnętrznych Banku dotyczących obszarów związanych z ryzykiem braku zgodności.

W Banku funkcjonują ponadto mechanizmy i regulacje wewnętrzne umożliwiające zgłaszanie w sposób anonimowy naruszeń prawa oraz obowiązujących w Banku przepisów wewnętrznych i standardów etycznych.

W 2019 roku nie zostały odnotowane zdarzenia, które wpłynęłyby w istotny sposób na poziom ryzyka braku zgodności. Bank kontynuował prace zmierzające do pełnego dostosowania się do wymagań wynikających z norm prawnych i rekomendacji oraz koncentrował swoje działania na zapobieganiu występowania ryzyka braku zgodności.

VI. Sytuacja finansowa Banku oraz ocena uzyskiwanych efektów (w tym analiza wskaźników) w 2019 roku.

Podstawowe cele działalności na rok sprawozdawczy zostały określone m.in. w Wewnętrznym Planie Naprawy Banku Spółdzielczego w Jastrzębiu Zdroju na lata 2018-2021.

Realizację podstawowych założeń na rok 2019 uwzględnionych w Wewnętrznym Planie Naprawy Banku Spółdzielczego w Jastrzębiu Zdroju na lata 2018-2021 przedstawiono poniżej.

1. Analiza wskaźnikowa (za ostatnie 2 lata)

Osiągnięty na koniec grudnia 2019 roku wynik finansowy brutto zamknął się kwotą w wysokości 3 758 tys. zł, tj. więcej o 908 tys. zł w stosunku do roku 2018. Zysk netto wyniósł 3 300 tys. zł, tj. więcej o 1 364 tys. zł w stosunku do roku 2018.

Bank dąży do utrzymania właściwej relacji między:

- wielkością kredytów i depozytów,
- płynnością finansową a rentownością.

Tabela: Wybrane wielkości i wskaźniki ekonomiczne (w tys. zł).

Wyszczególnienie		2018-12-31	2019-12-31
Miary płynności			
M1	Luka płynności krótkoterminowej	195 399	101 737
M2	Współczynnik płynności krótkoterminowej	2,62	1,46
M3	Współczynnik pokrycia aktywów nie płynnych funduszami własnymi	1,39	1,19
M4	Współczynnik pokrycia aktywów nie płynnych i aktywów o ograniczonej płynności funduszami własnymi i środkami obcymi stabilnymi	1,65	1,37
LCR	Wskaźnik pokrycia wypływów wpływami	150%	481%
NSFR	Stabilne finansowanie w okresie długoterminowym	117%	136%
Współczynniki kapitałowe			
CET1	Współczynnik kapitałowy CET1	10,08%	12,39%
T1	Współczynnik kapitałowy T1	10,08%	12,39%
TCR	Łączny współczynnik kapitałowy	10,59%	12,39%
Wskaźniki efektywności			
ROA	zyskowność aktywów netto	0,30%	0,49%
ROE	zyskowność kapitału CET1	5,45%	8,64%
C/I	(koszty działania + amortyzacja)/(wynik z działalności bankowej + wynik na pozostałych przychodach i kosztach operacyjnych)	51,73%	60,23%

Bank w okresie od 1 stycznia 2018 roku do 31 grudnia 2018 Bank stosował zasady ostrożności dotyczące m.in.: koncentracji ryzyka kredytowego, koncentracji udziałów kapitałowych, płynności, wysokości rezerwy obowiązkowej, adekwatności kapitałowej.

W roku 2019 nie zostały naruszone zewnętrzne normy ostrożnościowe z zastrzeżeniem, iż w w/w okresie Bank nie spełniał wymogu połączonego bufora dla łącznego współczynnika kapitałowego dla TCR, wymaganego przez Nadzorcę na poziomie minimum 13,50%.

W związku z powyższym, Bank sporządził i przekazał KNF plan ochrony kapitału, o którym mowa w art. 60 ust. 1 ustawy o nadzorze makroostrożnościowym. Pierwszy taki dokument Bank przedstawił w styczniu 2017, który – po uprzednim uzupełnieniu i weryfikacji – został zaakceptowany pismem KNF z dnia 20.04.2018r. Jednak z uwagi na przystąpienie Banku do SOZ i opracowanie WPN Bank dokonał aktualizacji ww. planu ochrony kapitału, który przedstawił KNF przy piśmie z dnia 31.12.2018r. Celem tej aktualizacji było m.in. zachowanie spójności z założeniami i celami WPN, określonymi wg wytycznych SOZ BPS. Biorąc jednak pod uwagę, iż zgodnie z art. 60-61 ustawy o nadzorze makroostrożnościowym, przedłożenie aktualizacji planu ochrony kapitału jest pozbawione znaczenia prawnego i nie daje również podstaw do uznania aktualizacji za nowy plan ochrony kapitału. W związku z powyższym, mając na celu zminimalizowanie ryzyka w działalności Banku, KNF

pismem z dnia 27.03.2019r. zaleciła Bankowi podjęcie działań zapewniających spełnienie wymogu połączonego bufora w terminie do 31 grudnia 2021r. Pismem z dnia 23.04.2019r. Bank przedstawił zatwierdzony przez Radę Nadzorczą Banku „Harmonogram realizacji zalecenia KNF z dnia 27 marca 2019r. w sprawie podjęcia działań zapewniających spełnienie wymogu połączonego bufora w terminie do 31 grudnia 2021r. Wg stanu na 31.12.2019r. podstawowe cele kapitałowe określone w wyżej wymienionym harmonogramie zostały zrealizowane. Bank osiągnął planowaną wielkość funduszy własnych, a poziom współczynników wypłacalności – z uwagi na niższą od zaplanowanej całkowitej kwoty ekspozycji na ryzyko – był wyższy od prognozowanych. Wg stanu na dzień 31.12.2019r. współczynnik kapitału podstawowego Tier I wyniósł 12,39% i był tak sam jak łączny współczynnik kapitałowy wskutek zamortyzowania w grudniu 2019 całej kwoty pożyczki podporządkowanej.

Bank utrzymał satysfakcjonującą efektywność kosztową. Dzięki wprowadzonej dyscyplinie kosztowej wydatki administracyjne banku nie przekroczyły wielkości planowanych i ostatecznie koszty ogólnego zarządu były niższe w odniesieniu do roku poprzedniego oraz znacząco niższe niż prognozowano.

2. Sytuacja majątkowo – kapitałowa

Suma bilansowa na koniec 2019r. wyniosła 744 964 tys. złotych i była na poziomie zbliżonym do roku poprzedniego.

❖ Aktywa Banku

Aktywa ogółem w stosunku do planu na koniec 2019r. zwiększyły się o kwotę 104 067 tys. zł i wyniosły 744 964 tys. zł i były niższe w ujęciu rocznym o 2 995 tys. zł.

Po stronie aktywów największa zmiana nastąpiła w pozycji należności od sektora niefinansowego. Ich stan na dzień 31.12.2019r. wynosił 284 254 tys. zł i w porównaniu do 31.12.2018r. obniżył się o 21 120 tys. zł. Również w stosunku do planu na koniec 2019r. w pozycji należności od sektora niefinansowego nastąpiło odchylenie aż o 51 780 tys. zł.

W odniesieniu do założeń planistycznych zarówno wzrost sumy bilansowej jak i należności od sektora finansowego oraz papierów wartościowych spowodowany był wpływem środków na rachunki bieżące należące do obsługiwanych przez Bank jednostek sektora budżetowego.

Tabela (Dane w tys. zł)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Wykonanie	Wykonanie	PLAN	Zmiana r/r	Realizacja Planu/WPN
	31.12.2018r.	31.12.2019r.	31.12.2019r.	(3-2)	(3-4)
1	2	3	4	5	6
Kasa, operacje z Bankiem Centralnym	11 282	16 512	10 907	5 230	5 605
Należności od sektora finansowego	176 590	181 055	73 418	4 465	107 637
Należności od sektora niefinansowego	305 374	284 254	336 034	-21 120	-51 780
Należności od sektora budżetowego	70 157	70 665	67 299	508	3 366
Dłużne papiery wartościowe	158 896	164 658	129 154	5 762	35 504
Udziały lub akcje w innych jednostkach	3 079	3 048	3 066	-31	-18
Wartości niematerialne i prawne	48	54	44	6	10
Rzeczowe aktywa trwałe	11 919	12 274	11 195	355	1 079
Inne aktywa	9 160	11 060	8 050	1 900	3 010
Rozliczenia międzyokresowe	1 414	1 384	1 730	-30	-346
Razem aktywa	747 919	744 964	640 897	-2 955	104 067

❖ Pasywa Banku

Pasywa ogółem w stosunku do planu na koniec 2019r. były wyższe o 104 067 tys. zł i wyniosły 744 964 tys. zł oraz były niższe w ujęciu rocznym o 2 995 tys. zł.

Po stronie pasywów największą pozycję stanowiły zobowiązania wobec sektora niefinansowego. Ich stan na dzień 31.12.2019r. wynosił 520 825 tys. zł. Nastąpił wzrost w porównaniu do 31.12.2018r. o 15 718 tys. zł. Również w stosunku do założeń planistycznych na 2019 rok nastąpił wzrost o 2 269 tys. zł. W odniesieniu do prognoz na koniec 2019r. odnotowano wzrost zobowiązań wobec sektora instytucji rządowych i samorządowych o kwotę 101 351 tys. zł. Znaczący wzrost zobowiązań wobec sektora instytucji rządowych i samorządowych ma charakter cykliczny i wynika ze specyfiki sektora. Wzrost depozytów budżetowych podyktowany został wpływem wszystkich środków z lokat terminowych instytucji rządowych i samorządowych posiadanych w innych bankach. Zgodnie z obowiązującymi przepisami środki jakie jednostki sektora budżetowego posiadają, mają być zgromadzone na koniec roku na rachunkach podstawowych prowadzonych dla tych jednostek. Bank prowadzi obsługę rachunków dla 8 Jednostek Samorządowych.

Stan zobowiązań podporządkowanych zgodnie z planem uległ zmniejszeniu w ujęciu rocznym o 10 mln zł w efekcie całkowitej spłaty pożyczki podporządkowanej, natomiast fundusz zasobowy zwiększył się w ujęciu rocznym o 1936 tys. zł w efekcie podziału nadwyżki bilansowej za 2018 rok.

Tabela (Dane w tys. zł)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Wykonanie	Wykonanie	PLAN	Zmiana r/r	Realizacja Planu/WPN
	31.12.2018r.	31.12.2019r.	31.12.2019r.	(3-2)	(3-4)
1	2	3	4	5	6
Zobowiązania wobec Banku Centralnego	0	0	0	0	0
Zobowiązania wobec sektora niefinansowego	505 107	520 825	518 556	15 718	2 269
Zobowiązania wobec sektora instytucji rządowych i samorządowych	191 693	179 745	78 394	-11 948	101 351
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	0	0	0	0	0
Inne pasywa	1 387	986	1 400	-401	-414
Rezerwy	1 419	1 791	1 315	372	476
Zobowiązania podporządkowane	10 000	0	0	-10 000	0
Kapitał (fundusz) podstawowy	5 409	5 413	5 450	4	-37
Kapitał (fundusz) zasobowy	30 846	32 782	32 657	1 936	125
Kapitał (fundusz) z aktualizacji wyceny	58	58	58	0	0
Pozostałe kapitały (fundusze) rezerwowe	64	64	64	0	0
Zysk (strata) z lat ubiegłych	0	0	0	0	0
Zysk (strata) netto	1 936	3 300	3 003	1 364	297
Razem pasywa	747 919	744 964	640 897	-2 955	104 067

❖ Rachunek wyników

Bank w 2019 roku osiągnął dodatni wynik finansowy brutto w wysokości 3.758 tys. zł. Po uwzględnieniu podatku dochodowego w kwocie 458 tys. zł, wynik finansowy netto Banku wyniósł 3.300 tys. zł. W porównaniu do 2018 roku zarówno zysk brutto jak i zysk netto osiągnęły wielkości wyższe odpowiednio o 908 tys. zł i 1.364 tys. zł. Na wypracowanie wyższego zysku miała między innymi wpływ niższa o 2.304 tys. zł różnica stanu rezerw celowych. W ujęciu rocznym negatywne skutki obciążenia wyniku słabszymi wynikami z podstawowej działalności bankowej oraz kosztami ryzyka kredytowego, zostały zniwelowane przez znacznie lepszy wynik z tytułu pozostałych przychodów i kosztów operacyjnych.

Wypracowany na koniec roku 2019 wynik finansowy przekroczył wartości planistyczne założone w Wewnętrznym Planie Naprawy Banku Spółdzielczego w Jastrzębiu Zdroju.

Tabela (Dane w tys. zł)

WYSZCZEGÓLNIENIE		Wykonanie	Wykonanie	PLAN	Zmiana r/r	Realizacja Planu/ WPN
		31.12.2018r.	31.12.2019r.	31.12.2019r.	(3-2)	(3-4)
1		2	3	4	5	6
1.	Przychody z tytułu odsetek	28 737	25 729	29 000	-3 008	-3 271
2.	Koszty odsetek	7 178	6 623	6 733	-555	-110
3.	Wynik z tytułu odsetek	21 559	19 106	22 267	-2 453	-3 161
4.	Przychody z tytułu dywidend	0	0	0	0	0
5.	Przychody z tytułu opłat i prowizji	5 110	4 680	5 500	-430	-820
6.	Koszty z tytułu opłat i prowizji	714	692	660	-22	32
7.	Wynik z tytułu różnic kursowych	190	215	230	25	-15
8.	Wynik operacji finansowych	-125	-39	-160	86	121
9.	Wynik działalności bankowej	26 020	23 270	27 177	-2 750	-3 907
10.	Wynik z tytułu pozostałych przychodów i kosztów operacyjnych	3 753	2 450	1 550	-1 303	900
11.	Koszty działania banku	14 379	14 603	15 000	224	-397
	11.1. Koszty działania banku, koszty pracownicze	8 931	9 342	9 300	411	42
	11.2. Koszty ogólnego zarządu	5 448	5 261	5 700	-187	-439
12.	Amortyzacja	1 031	921	981	-110	-60
13.	Odpisy na rezerwy i aktualizacja wartości	16 949	12 272	13 691	-4 677	-1 419
14.	Rozwiązanie rezerw i aktualizacja wartości	5 436	5 834	4 949	398	885
15.	Różnica wartości rezerw	-11 513	-6 438	-8 742	5 075	2 304
16.	Wynik z działalności operacyjnej	2 850	3 758	4 004	908	-246
17.	Wynik na operacjach nadzwyczajnych	0	0	0	0	0
18.	Zysk (strata) brutto	2 850	3 758	4 004	908	-246
19.	Podatek dochodowy	914	458	1 001	-456	-543
20.	Wynik (zysk/strata) netto roku bieżącego	1 936	3 300	3 003	1 364	297
PRZYCHODY RAZEM		43 930	39 474	41 799	-4 456	-2 325
KOSZTY RAZEM		41 080	35 716	37 795	-5 364	-2 079

W roku 2019 Bank uzyskał niższe przychody z tytułu odsetek o prawie 10% niż w roku 2018, natomiast koszty odsetkowe zmniejszyły się o ponad 8%. W efekcie zmian wolumenów odsetkowych, wynik odsetkowy zmniejszył się o 2 453 tys. zł, co przekłada się na jego obniżenie o ponad 11%. Przyczyną spadku wyniku odsetkowego w Banku Spółdzielczym w Jastrzębiu Zdroju w 2019 roku było nieuzyskanie poziomu przychodów odsetkowych z roku 2018, spowodowane niższym obligiem kredytowym, co jest m.in. konsekwencją zaostrenia kryteriów polityki kredytowej (w tym nowych metodyk, dostosowania procedur do jednolitych zasad SOZ BPS dotyczących zarządzania ryzykiem kredytowych), słabszymi wynikami sprzedażowymi, jak również wzmożoną konkurencją na lokalnym rynku.

Wynik z tytułu opłat i prowizji był niższy zarówno w ujęciu rocznym o 408 tys. zł, jak i w odniesieniu do założeń planistycznych o 852 tys. zł.

Wynik z działalności bankowej na dzień 31.12.2019r. wyniósł 23 270 tys. zł i był niższy o 3 907 tys. zł od zaplanowanego oraz o 2 750 tys. zł niższy w porównaniu do analogicznego okresu ubiegłego roku, głównie za sprawą niedotrzymanie założeń planistycznych w zakresie poziomu przychodów odsetkowych i prowizyjnych z uwagi na słabsze wyniki sprzedażowe w zakresie kredytów.

Wynik z tytułu pozostałych przychodów i kosztów operacyjnych na dzień 31.12.2019r. niższy w stosunku do roku 2018 aż o 1 303 tys. zł oraz był wyższy niż zaplanowano na 2019 roku o 900 tys. zł w głównej mierze przez wyższe pozostałe przychody operacyjne w związku z odwróceniem odpisu aktualizującego jak i umorzeniem pożyczki przez BFG.

Koszty działania Banku wyniosły 14 603 tys. zł i były niższe od planowanych o 397 tys. zł, z czego koszty pracownicze były wyższe o 42 tys. zł, natomiast koszty ogólnego zarządu były niższe 439 tys. zł. Dzięki wprowadzonej dyscyplinie kosztowej pozostałe koszty działania banku nie przekroczyły wielkości planowanych i ostatecznie koszty administracyjne były znacząco niższe niż zaplanowano w Wewnętrznym Planie Naprawy. Wyższe niż zakładano koszty wynagrodzeń w 2019 roku wynikają z faktu poniesienia większych wydatków na dokształcanie pracowników w formie szkoleń oraz w formie samokształcenia zawodowego. Zmieniające się przepisy prawa wymusiły konieczność częstego szkolenia się pracowników, a co za tym idzie zwiększenia wydatków w tym zakresie.

Ujemne saldo rezerw celowych i odpisów aktualizujących należności kredytowe w kwocie 6 438 tys. zł było niższe niż zaplanowano o 2 304 tys. zł, co wynika z wyższego o 885 tys. zł poziomu rozwiązania rezerw celowych i odpisów aktualizujących na należności kredytowe oraz niższego niż zaplanowano poziomu zawiązania tych pozycji o kwotę 1 419 tys. zł. Tak duże odchylenia w stosunku do założeń planistycznych spowodowane jest szybszą niż oczekiwano finalizacją działań windykacyjnych w latach poprzednich. Skutki finansowe tychże działań zmaterializowały się jeszcze końcem 2018 roku, a nie jak prognozowano w I kwartale 2019 roku, dlatego też, ujemne saldo rezerw w czwartym kwartale znacząco odbiega od faktycznej realizacji. W związku z powyższym dla właściwej oceny realizacji przez Bank Planu Finansowego zgodnego z WPN w zakresie przychodów z rozwiązania rezerw celowych, przychodów z rozwiązania odpisów aktualizujących oraz kosztów rezerw koniecznym jest dokonanie stosownej korekty zaplanowanych wielkości, i tak:

- ✓ planowane przychody z tytułu rozwiązania rezerw celowych winny być pomniejszone o kwotę 1.744 tys. zł z tytułu rozwiązania rezerwy celowej utworzonej na jedną znaczącą ekspozycję kredytową klasyfikowaną do kategorii stracone, która to kwota ujęta była w planie na rok 2019, a faktyczne rozwiązanie nastąpiło w związku z wpływem kwoty odzyskanej w grudniu 2018r.
- ✓ planowane przychody z tytułu rozwiązania odpisów aktualizujących winny być pomniejszone o kwotę 875 tys. zł z tytułu rozwiązania odpisów aktualizujących utworzonych na ekspozycję kredytową, o której mowa wyżej, która to kwota ujęta była w planie na rok 2019, a faktyczne rozwiązanie nastąpiło w związku z wpływem kwoty odzyskanej w grudniu 2018r.
- ✓ planowane koszty z tytułu zawiązania rezerw celowych winny być pomniejszone o kwotę 2.204 tys. zł. z tytułu zawiązania rezerwy celowej na znaczącą ekspozycję kredytową z kategorii stracone, która to kwota ujęta była w planie na rok 2019, a faktyczne zawiązanie nastąpiło w grudniu 2018r.

Po uwzględnieniu przedmiotowych korekt przychody z rozwiązania rezerw celowych są wyższe od planowanych o 963 tys. zł, przychody z rozwiązania odpisów aktualizujących przekroczyły plan o 2 541 tys. zł, a koszty rezerw celowych i odpisów aktualizujących są wyższe od wartości z planu o 785 tys. zł.

Ostatecznie wynik z działalności operacyjnej przy braku zdarzeń nadzwyczajnych przełożył się na wypracowanie wyniku netto wyższego w ujęciu rocznym o 1 364 tys. zł i o 297 tys. zł wyższego od przyjętych prognoz.

❖ Fundusze własne (wg CRR)

Tabela (Dane w tys. zł)

FUNDUSZE WŁASNE	WYKONANIE	WYKONANIE	PLAN	Zmiana r/r	Realizacja Planu
	31.12.2018r.	31.12.2019r.	31.12.2019r.	(3-2)	(3-4)
1	2	3	4	5	6
FUNDUSZE WŁASNE	39 672	40 448	40 099	776	349
Kapitał Tier I	37 777	40 448	40 099	2 671	349
Wynik w trakcie zatwierdzania lub bieżącego okresu po uzyskaniu zgody uprawnionego organu	1 642	2 383	2 149	741	234
Kapitał rezerwowý: <i>fundusz rezerwowý i fundusz zasobowy</i>	30 910	32 846	32 721	1 936	125
Fundusz ogólnego ryzyka na niezidentyfikowane ryzyko działalności bankowej	0	0	0	0	0
Fundusz udziałowy	5 215	5 215	5 215	0	0
(-) Wartości niematerialne i prawne	-48	-54	-44	-6	-10
Fundusz z aktualizacji wyceny	58	58	58	0	0
KAPITAŁ DODATKOWY TIER I	0	0	0	0	0
Kapitał Tier II	1 895	0	0	-1 895	0
Pożyczka podporządkowana w części zaliczanej do FW	1 895	0	0	-1 895	0

Fundusze własne Banku na dzień 31.12.2019r kształtowały się powyżej planowanego poziomu. W stosunku do stanu na dzień 31.12.2018r. nastąpił wzrost o 776 tys. zł. Wzrost funduszy własnych spowodowany był przeznaczeniem całego wyniku uzyskanego za 2018 rok na funduszu zasobowy Banku. Wpływ na kształtowanie się funduszy Banku miała również możliwość zaliczenia wyniku za 10 miesięcy 2019r. w kwocie 2 383 tys. zł. co zniwelowało skutki amortyzacji zobowiązań podporządkowanych w kwocie 1 895 tys. zł.

3. Informacje o zaciągniętych przez Bank kredytach, umowach pożyczek, z uwzględnieniem terminów ich wymagalności oraz o udzielonych poręczeniach i gwarancjach w 2019 roku

W 2019 roku Bank Spółdzielczy w Jastrzębiu Zdroju nie zaciągnął kredytów i pożyczek oraz nie wystąpił o udzielenie gwarancji i poręczeń.

4. Informacje o udzielonych przez Bank podmiotom finansowym (przez Bank innym Bankom, przez Bank ubezpieczycielowi) kredytach i pożyczkach z uwzględnieniem terminów ich wymagalności, a także udzielonych poręczeniach i gwarancjach

W 2019 roku Bank Spółdzielczy w Jastrzębiu Zdroju nie udzielił kredytów, poręczeń i gwarancji podmiotom finansowym.

5. Objasnienie różnic pomiędzy uzyskanymi wynikami finansowymi a wcześniej zatwierdzonym planem finansowym, jeżeli co najmniej jedna z pozycji składających się na wynik finansowy różni się w znacznym stopniu w stosunku do pozycji z planu finansowego.

Analizując wykonanie podstawowych wielkości finansowych Banku za 2019 rok należy zaznaczyć, iż Plan finansowy na 2019 rok był spójny z projekcją finansową na rok 2019 ujętą w zatwierdzonym przez SOZ BPS Wewnętrznym Planie Naprawy.

Szczegółowy opis realizacji Planu finansowego na 2019 i WPN, w tym objaśnienie różnic pomiędzy uzyskanymi a prognozowanymi wynikami finansowymi zawiera pkt. VI niniejszego sprawozdania - Sytuacja finansowa Banku oraz ocena uzyskiwanych efektów (w tym analiza wskaźników) w 2019 roku.

VII. Informacje o zmianach w powiązaniach organizacyjnych lub kapitałowych z innymi podmiotami

W Banku Spółdzielczym w Jastrzębiu Zdroju nie występują powiązania organizacyjne lub kapitałowe z innymi podmiotami w myśl definicji podmiotu powiązanego określonej w art. 4 pkt 16 ustawy Prawo bankowe z dnia 29.08.1997r.

Bank Spółdzielczy posiada zaangażowanie kapitałowe w następujących podmiotach:

• Akcje Banku BPS S.A	2 905 tys. zł
• Udziały w SSOZ	13 tys. zł
• Udziały w IT BPS Sp. z o.o.	100 tys. zł
• Akcje Agencji Rozwoju i Przedsiębiorczości w S.A. w Żorach	30 tys. zł

VIII. Zdarzenia istotnie wpływające na działalność jednostki, jakie nastąpiły w roku obrotowym, a także po jego zakończeniu, ale przed zatwierdzeniem sprawozdania finansowego (WPN)

Bank Spółdzielczy w Jastrzębiu Zdroju na dzień 01.01.2019r. nie spełniał wymaganych przez KNF wymogów kapitałowych. W związku z niespełnieniem wymogu połączonego bufora w zakresie łącznych współczynników wypłacalności, Bank sporządził i przekazał KNF plan ochrony kapitału, o którym mowa w art. 60 ust. 1 ustawy o nadzorze makroostrożnościowym. Pierwszy taki dokument Bank przedstawił w styczniu 2017, który – po uprzednim uzupełnieniu i weryfikacji – został zaakceptowany pismem KNF z dnia 20.04.2018r. Po przystąpieniu Banku do SOZ i opracowaniu WPN, dla zachowania spójności z WPN Bank dokonał aktualizacji ww. Planu ochrony kapitału, który przedstawił Komisji Nadzoru Finansowego przy piśmie z dnia 31.12.2018r.

Biorąc jednak pod uwagę, iż zgodnie z art. 60-61 ustawy o nadzorze makroostrożnościowym, przedłożenie aktualizacji planu ochrony kapitału jest pozbawione znaczenia prawnego i nie daje również podstaw do uznania aktualizacji za nowy plan ochrony kapitału. W związku z powyższym, mając na celu zminimalizowanie ryzyka w działalności Banku, KNF pismem **DBS – W4.7111.12.2019.KJ z dnia 27.03.2019r.** zaleciła Bankowi podjęcie działań zapewniających spełnienie wymogu połączonego bufora w terminie do 31 grudnia 2021r.

Pismem z dnia 23.04.2019r., w miejsce Planu ochrony kapitału, Bank przedstawił zatwierdzony przez Radę Nadzorczą Banku „Harmonogram realizacji zalecenia KNF z dnia 27 marca 2019r. w sprawie podjęcia działań zapewniających spełnienie wymogu połączonego bufora w terminie do 31 grudnia 2021r., którego poziom realizacji, począwszy od II kwartału 2019 roku był kwartalnie sprawozdawany i przedkładany Komisji Nadzoru Finansowego. Wg stanu na 31.12.2019r. podstawowe cele

kapitałowe określone w wyżej wymienionym harmonogramie zostały zrealizowane. Bank osiągnął planowaną wielkość funduszy własnych, a poziom współczynników wypłacalności – był wyższy od prognozowanych. Na koniec grudnia został zachowany współczynnik kapitału Tier 1, który osiągnął poziom 12,39 w stosunku do wymaganego przez Nadzorcę poziomu minimalnego 11,50%.

W dniu 20.12.2019r. Komisja Nadzoru Finansowego decyzją nr DBSZ4.7100.63.2019.KJ na włączenie do kapitału podstawowego Tier1 Banku zweryfikowanego zysku za okres od 01.01.2019r. do 31.10.2019r. w kwocie 2 383 tys. zł.

Pismem z dnia 22.11.2019r. Zarząd Banku Spółdzielczego w Jastrzębiu Zdroju udzielił odpowiedzi na pismo Bankowego Funduszu Gwarancyjnego nr DPPR.522.50.2019 z dnia 21.10.2019r. w którym to piśmie dokonał ponownej analizy planu osiągnięcia wymaganego poziomu MREL z uwzględnieniem nowej wyznaczonej ścieżki przez Bankowy Fundusz Gwarancyjny dojścia do wymaganego poziomu na kolejne lata. Zarząd Banku Spółdzielczego w Jastrzębiu Zdroju w przedmiotowym piśmie zwrócił się z prośbą o przyjęcie przez BFG indywidualnego harmonogramu osiągnięcia przez Bank wskaźnika MREL w okresie przejściowym, który byłby zgodny z realizowanym przez Bank Spółdzielczy w Jastrzębiu Zdroju Wewnętrznym Planem Naprawy na lata 2019-2021.

Za istotne zdarzenie Bank uznaje sytuację w gospodarce światowej spowodowaną pandemią koronawirusa SARS-CoV-2. Bank na chwilę obecną podejmuje działania pomocowe dla kredytobiorców mogących napotkać problemy z bieżącą płynnością finansową i znajdujących się w trudnej sytuacji finansowej w związku z pandemią koronawirusa SARS-CoV-2. Zarząd Banku na bieżąco monitoruje rozwój sytuacji i wdraża rozwiązania, mające na celu ograniczenie ryzyka zakłócenia ciągłości świadczenia usług bankowych. W podejmowanych działaniach Zarząd Banku na pierwszym miejscu stawia bezpieczeństwo swoich Klientów i Pracowników.

IX. Informacja na temat tego czy jednostka powoduje lub nie powoduje istotnego zagrożenia dla funkcjonowania środowiska naturalnego

Bank Spółdzielczy w Jastrzębiu Zdroju nie powoduje istotnego zagrożenia dla funkcjonowania środowiska naturalnego.

X. Perspektywy rozwoju i plany na przyszłość

Do najważniejszych zadań stojących przed Bankiem Spółdzielczym w Jastrzębiu Zdroju należeć będzie:

- realizacja celów określonych w Wewnętrznym Planie Naprawy Banku Spółdzielczego w Jastrzębiu Zdroju na lata 2018-2021,
- wzmocnienie bazy kapitałowej,

- utrzymanie dyscypliny kosztowej,
- obniżenie poziomu ryzyka kredytowego poprzez kontynuację działań w zakresie zmiany struktury portfela kredytowego, polegającej na:
 - wzroście wartości nominalnej i udziału kredytów oferowanych osobom fizycznym nieprowadzącym działalności gospodarczej i rolniczej (kredytów gotówkowych i mieszkaniowych),
 - zmniejszeniu jednostkowych ekspozycji dla nowo udzielanych transakcji,
 - stopniowym ograniczaniu udziału dużych ekspozycji w portfelu,
 - skróceniu średniego terminu wymagalności portfela kredytowego,
- ewolucja działalności komercyjnej w kierunku wzrostu źródeł przychodów przy zachowaniu niskiego poziomu ryzyka,
- optymalizacja sieci placówek,
- dalsza automatyzacja procesów sprzedaży,
- współpraca z IT BPS w zakresie budowy Centrum Usług Wspólnych.

1. Rachunek zysków i strat wg Wewnętrznego Planu Naprawy na przyszły rok

- Wynik odsetkowy 23 430 tys. zł
- Wynik z tytułu prowizji 4 940 tys. zł
- Wynik z działalności bankowej 28 440 tys. zł
- Pozostałe przychody operacyjne 3 300 tys. zł
- Pozostałe koszty operacyjne 520 tys. zł
- Koszty działania banku 15 100 tys. zł
- Amortyzacja 883 tys. zł
- Różnica wartości rezerw i aktualizacji - 10 279 tys. zł
- Wynik działalności operacyjnej 4 958 tys. zł
- Zysk brutto 4 958 tys. zł
- Zysk netto 3 718 tys. zł

2. Wybrane dane bilansowe wg Wewnętrznego Planu Naprawy na przyszły rok

- Suma bilansowa 650 274 tys. zł
- Należności brutto od podmiotów niefinansowych 369 707 tys. zł
- Należności brutto od instytucji samorządowych 62 425 tys. zł
- Obligo kredytowe 422 113 tys. zł
- Stan dłużnych papierów wartościowych 129 230 tys. zł
- Zobowiązania wobec podmiotów niefinansowych 529 162 tys. zł

- Zobowiązania wobec instytucji samorządowych 73 138 tys. zł
- Obligo depozytowe 600 000 tys. zł
- Kapitały 44 700 tys. zł
- Fundusze własne (kapitał uznany) 44 422 tys. zł

3. Wybrane wskaźniki wg wewnętrznego Planu Naprawy na przyszły rok

- ROA netto 0,58%;
- ROE netto 9,00%;
- Łączny współczynnik kapitałowy 12,60%;
- Wskaźnik jakości aktywów 4,60%;
- Wskaźnik orezerwowania 32,98%;
- Wskaźnik C/I 51,11%;
- Marża odsetkowa 3,80%;
- Współczynnik pokrycia aktywów niepiętnych funduszami własnymi M3 1,00;
- Współczynnik pokrycia aktywów niepiętnych i aktywów o ograniczonej płynności funduszami własnymi i środkami obcymi stabilnymi M4 1,00;
- Wskaźnik pokrycia wypływów wpływami LCR 1,77.

XI. Ład korporacyjny

Polityka zarządzania ładem korporacyjnym w Banku Spółdzielczym w Jastrzębiu Zdroju jest zbiorem zasad określających relacje wewnętrzne i zewnętrzne w Banku Spółdzielczym w Jastrzębiu Zdroju, w tym relacje z Członkami Banku i jego Klientami, jego organizację, funkcjonowanie nadzoru wewnętrznego oraz kluczowych systemów i funkcji wewnętrznych, a także organów statutowych i zasad ich współdziałania.

Obowiązująca Polityka zarządzania ładem korporacyjnym w Banku Spółdzielczym w Jastrzębiu Zdroju została przyjęta przez Zarząd, Radę Nadzorczą oraz Zebranie Przedstawicieli Banku.

Zatwierdzona Polityka zarządzania ładem korporacyjnym w Banku Spółdzielczym w Jastrzębiu Zdroju została opublikowana i dostępna jest na stronie internetowej Banku pod adresem:

www.bsjastrzebie.pl wraz z oświadczeniem Zarządu Banku o stosowaniu Zasad Ładu Korporacyjnego wydanych przez Komisję Nadzoru Finansowego.

Zgodnie z zapisami Polityki:

1. Bank zapewnia wszystkim pracownikom możliwość anonimowego powiadomienia Zarządu lub Rady Nadzorczej o naruszeniach prawa oraz obowiązujących w Banku procedur i standardów etycznych,
2. Bank posiada plany ciągłości działania, mające na celu zapewnienie Bankowi ciągłości działania i ograniczanie strat na wypadek zakłóceń w działalności Banku,

3. Relacje z Udziałowcami Banku są właściwe, zapewniony jest równy dostęp do informacji,
4. Zarząd działa w interesie Banku mając na względzie cele oraz zasady prowadzenia działalności przez Bank określone przepisami nadzorczymi, przepisami wewnętrznymi, rekomendacjami nadzorczymi oraz zaleceniami poinspekcyjnymi,
5. Rada Nadzorcza sprawowała nadzór nad sprawami Banku kierując się zawsze najlepiej pojętym interesem Banku, jego Klientów oraz Udziałowców,
6. Bank prowadzi przejrzystą politykę informacyjną uwzględniającą potrzeby jego Udziałowców oraz Klientów oraz publikuje jej treść na stronie internetowej Banku pod adresem: www.bsjastrzebie.pl
7. Działalność promocyjna Banku, komunikaty medialne w zakresie oferowanych przez Bank produktów oraz usług prowadzona jest z poszanowaniem powszechnie obowiązujących przepisów prawa oraz dobrych obyczajów, przekazy reklamowe są rzetelne i wiarygodne,
8. Bank posiada i udostępnia klientom zasady składania i rozpatrywania skarg i reklamacji, zapewniając wnikliwą, obiektywną obsługę procesu reklamacyjnego,
9. Bank wdrożył rozwiązania dotyczące funkcji zapewnienia zgodności działania Banku z przepisami prawa i regulacjami wewnętrznymi oraz z uwzględnieniem rekomendacji nadzorczych, zapewniając pracownikom pełniącym tę funkcję możliwość bezpośredniego komunikowania się z Zarządem oraz Radą Nadzorczą oraz możliwość bezpośredniego raportowania do Zarządu i Rady Nadzorczej Banku.

XII. Zakończenie

Zarząd Banku Spółdzielczego oświadcza, że wg jego najlepszej wiedzy sporządzone sprawdzanie z działalności za 2019 rok:

- spełnia wymagania art. 49 ustawy o rachunkowości,
- zawiera informacje określone w art.111 ust.1 i 2,
- jest zgodne z informacjami zawartymi w sprawozdaniu finansowym,

oraz zawiera prawdziwy obraz rozwoju, osiągnięć, sytuacji Banku, w tym opis podstawowych kategorii ryzyka i zagrożeń.

W dniu 31 października 2019 roku Rada Nadzorcza Banku podjęła uchwałę dotyczącą wyboru firmy audytorskiej wskazując Związek Rewizyjny Banków Spółdzielczych im. Franciszka Stefczyka w Warszawie jako podmiot uprawniony do badania sprawozdań finansowych za lata 2019-2020.

Informacje na temat wynagrodzenia z tytułu umów zawartych z podmiotem uprawnionym do badania sprawozdań finansowych przedstawiono w pkt. 12 we Wprowadzeniu Do Sprawozdania Finansowego.

Niniejsze Sprawozdanie Zarządu z działalności za 2019 rok liczy 60 kolejno ponumerowanych stron.

Podpisy Członków Zarządu Banku Spółdzielczego w Jastrzębiu Zdroju:

1. **Izabela Ochojska – p.o. Prezesa Zarządu**

2. **Gabriela Bury – Wiceprezes Zarządu**

3. **Natasza Kiwic – Wiceprezes Zarządu**

4. **Krzysztof Rodziewicz – Wiceprezes Zarządu**

Jastrzębie-Zdrój, dnia 21 maja 2020r.

